

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Pedagogická fakulta

Katedra výtvarné výchovy

Diplomová práce

Piercingové skryše

Konvolut užitných dóz (zásobnic)

Vypracovala: Barbora Flamová

Vedoucí práce: Mgr. Josef Lorenc

České Budějovice, 2013

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a zdrojů informací.

Prohlašuji, že, v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění, souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne:

Děkuji vedoucímu diplomové práce Mgr. Josefu Lorencovi za rady a metodické vedení práce.
Děkuji piercingovému studiu Hell v Praze za odborné rady a poděkování patří celé mé rodině
a blízkým za jejich podporu a trpělivost.

Abstrakt

Tato diplomová práce je rozdělena do dvou částí. Praktická část obsahuje popis realizace souboru keramických dóz, určených pro uchovávání převážně piercingových šperků. Cílem této práce bylo vytvoření tří praktických šperkovnic, takových, které se zároveň mohou svým netypickým vzhledem stát samy „šperkem“. Teoretická část se zabývá zdobením těla piercingem, jeho technikami, piercingovými šperky apod. Součástí diplomové práce je obrazová příloha, která zobrazuje základní piercingové šperky. Též dokumentuje postup tvorby a finální podobu šperkovnic.

Abstract

This diploma thesis addresses the practical and theoretical aspects of piercing jewellery and related accoutrements. The practical part describes the design and construction of a series of ceramic jewellery boxes for piercing jewellery. These three boxes are functional and unique jewellery in their own right. The theoretical part of this thesis examines body piercing art, piercing techniques and piercing jewellery. A visual section displays the piercing jewellery and documents the making of the jewellery boxes and their final design.

OBSAH

1 ÚVOD	7
<u>I. TEORETICKÁ ČÁST</u>	9
2 PIERCING	9
2.1 Historie piercingu	9
2.1.1 Historie	9
2.1.2 Historie moderního piercingu	11
2.2 Profesionální aplikace piercingu	12
2.3 Piercingové šperky	13
2.3.1 Materiály piercingových šperků	13
2.3.2 Druhy piercingových šperků	15
2.4 Druhy piercingu dle umístění na těle	17
2.5 Povrchový piercing	25
2.6 Mikrodermální piercing	26
2.7 Transdermální piercing	27
2.8 Roztahování piercingu	27
2.9 Dočasný piercing	28
<u>II. PRAKTICKÁ ČÁST</u>	29
3 PIERCINGOVÉ SKRÝŠE	29
3.1 Koncept užitných dóz	29
3.2 Komentář ke způsobu práce	30
3.3 Techniky a postup práce při realizaci šperkovnic	31
3.3.1 Annua – šperkovnice květina	31
3.3.2 Rana – šperkovnice ryba	34
3.3.3 Beata – šperkovnice žena	36
3.3.4 Závěrečná úprava šperkovnic	37
3.4 Použité materiály	38
3.5 Využití v praxi ZUŠ	39
4 ZÁVĚR	40

5	POUŽITÉ INFORMAČNÍ ZDROJE	41
5.1	Tištěné zdroje	41
5.2	Časopisové články	42
5.3	Elektronické zdroje	43
6	PŘÍLOHY	44

1 ÚVOD

„Tendence zkrášlovat se a zdobit existovala již v dávných kulturách. Lidé nejdřív přetvářeli přírodní předměty kolem sebe do podoby dekorativních předmětů, jimiž se zdobili. Postupně vznikaly různé styly a podoby ozdob.“¹

Název diplomové práce je „Piercingové skryše – konvolut užitečných dóz“, proto vytvoření dóz je stěžejním motivem této práce. Diplomová práce je rozdělena do dvou částí – v praktické části jsou popsány inspirační zdroje a detailně popsán postup při realizaci keramických dóz (šperkovnic), které jsou vytvořené pro uchovávání piercingových šperků. Teoretická část se zabývá samotným piercingem. Krátce se zabývá jeho historickými kořeny, ale převážně se zabývá jeho „současnou“ podobou. Jeho aplikací, rozdělením, technikami a materiály, které se používají na výrobu piercingových šperků.

Téma šperků je mi velmi blízké. Jako většina žen se ráda zdobím a chci se líbit nejen sobě, ale i ostatním. Šperk sám o sobě pro mě není jen nezbytný módní doplněk, ale považuji ho za prostředek k sebevyjádření a ozvláštňení sebe sama. Ke každé náušnici a šperku mám vzpomínky na původ, zda to byl dar a od koho, zda jsem si ho pořídila sama, či to je vlastnoruční výroba. Při pohledu na šperk si vzpomenu, na jaké společenské události mě právě tento šperk doprovázel, vybavím si její atmosféru apod. Zkrátka, ke každému šperku, který vlastním, mě pojí citové pouto.

Moji blízcí přátelé vědí, že obdarovat mě originálním šperkem či párem náušnic mi udělá upřímnou radost a jelikož i já sama se zabývám samotnou výrobou šperků (především náušnic), sbírka, kterou vlastním, se rozrostla do velkých rozměrů. Tím se rozrůstá i sbírka různých krabiček a schránek, ve kterých tyto mé „poklady“ uchovávám. Některých šperků si cením více, některých méně. Jsou šperky, kterými se zdobím jen při výjimečných společenských událostech, šperky které nosím velmi často a šperky, ke kterým mám citový vztah, ale nenosím je vůbec. Obdobně se chovám i ke skryším, které používám jako šperkovnice. Některé mám po ruce, některé jsou očím skryté a otvírám je jen tehdy, je-li k

¹ MILLER, Judith a John VAINWRIGHT. *Průvodce pro sběratele: šperky*. s. 12

tomu vhodná příležitost. Proto jsem si zvolila téma šperkovnic. Přemýšlela jsem nad jejich tvary, tak, aby splňovaly všechny funkce zásobnic (a to v jednom celku), kde bych mohla své šperky hierarchicky ukládat a zároveň by nebyly jen schránkou na ozdoby, ale ony samotné mohly být ozdobou domova. Šperkovnice, které mají zásuvky pro drobné šperky, zásuvky pro méně používané šperky a zároveň dráty, na které se zavěšují nejvíce používané šperky určené ke každodennímu nošení.

Navrhla jsem šperkovnice převážně pro piercingové šperky, neboť těch vlastním nejvíce. Piercingové šperky a jejich komponenty měním méně často, zato náušnice, které jsou nejrozšířenější formou piercingu, obměňuji každý den. Jelikož piercing není jen dámskou záležitostí, ale i muži běžně nosí piercingové šperky a závěsné náušnice, zvolila jsem neutrální tvary inspirované přírodou.

Piercing jsem si vybrala proto, že ho považuji za velice zajímavou formu zdobení těla. Ač nás provází od nepaměti, poměrně nedávno se setkával se značným nepochopením většiny společnosti. Přesto v posledních letech opět nabírá na popularitě, což mě těší. Téma je velice rozsáhlé, zdaleka by přesáhlo požadovaný rozsah této diplomové práce. Proto se po stručném historickém přehledu zabývám současnou podobou piercingu, která vznikala od konce minulého století a neustále se modernizuje. Nejen techniky k vytvoření piercingu, ale i šperky k němu používané. Jak jsem se již zmínila, nejrozšířenější formou piercingu jsou náušnice, ale piercingových šperků je mnohem více...

II. TEORETICKÁ ČÁST

2 PIERCING

Piercing (odvozeno z anglického slova „pierce“ - propíchnout) je jedna z nejstarších forem body artu (tělesného zdobení). Propichování různých částí těla (tato činnost se nazývá body-piercing) se provádí za účelem vytvoření otvoru, do kterého se následně zavádí předmět, většinou šperk, z různých důvodů.² *„Piercing bývá prováděn z důvodů náboženských, rituálních, zdravotních, estetických, módních, sexuálních, příslušnosti k etniku nebo subkultuře či k posílení individuality.“³*

2.1 Historie piercingu

Piercing není nová módní vlna. Tento způsob zdobení těla je znám již od počátku existence lidstva a byl prováděn zejména primitivními komunitami a kmeny po celém světě. Popsat obsáhlou historii zrození této formy body artu by stačilo na další diplomovou práci, proto níže uvádím jen příklady.

2.1.1 Historie

První zmínky o užívání piercingu pocházejí z Afriky. Byly nalezeny umělecky opracované přívěšky z želvích krunýřů, zvířecích kostí a zubů. Z historických maleb vyplývá, že si naši předkové těmito předměty zdobili například uši a nos. Existenci piercingu ve starověkém Egyptě dokládá např. Tutanchamonova pohřební maska (obr. 1) z období přibližně 1320 let př. n. l., na které jsou patrné propíchnuté ušní lalůčky.⁴ Přímé důkazy o starověkém piercingu byly nalezeny i v jiných částech světa. V Evropě je ukázkou starověkého piercingu, konkrétně piercingu uší, mumie muže zvaná Ötzi (obr. 2) z období přibližně 3300 let př. n. l., nalezena na území dnešní Itálie. V sumerském městě Ur, na území

² FIKSA, Radek. *Piercing*. Vyd. 1. Žďár nad Sázavou: Sowulo Press, 2005, s. 10

³ EBELOVÁ, Kateřina. *Maska v proměnách času a kultur*. Praha: Grada, 2012, s. 45

⁴ FIKSA, Radek. *Piercing*. s. 10

dnešního Iráku, byly nalezeny náušnice z 26. stol. př. n. l.⁵ Piercing uší praktikovaly různé kmeny a kultury po celém světě.

V průběhu dějin se objevoval i ve vyspělejších společnostech, kde poukazoval převážně na bohatství a společenské postavení majitele. V oblibě byl například v období vlády královny Alžběty, a to z velké části mezi muži, bez ohledu na jejich původ a sociální postavení. Dobové obrazy, například vyobrazení Williama Shakespeara s kroužkem v uchu (obr. 3), jsou toho jasným důkazem. Velmi populární byl také mezi námořníky převážně z rituálních důvodů.⁶

Také původní obyvatelé Ameriky- Indiáni, měli piercing v oblibě a zdobili své tělo různými šperky a rituálními předměty. Některé kmeny severozápadní Ameriky, stejně tak jako Mayové a Aztékové, si propichovali i jazyk. Pravděpodobně se tak dělo hlavně při náboženských obřadech. Důkazy o propichování jazyka pochází i ze Středního východu, Indie a od kmenů v severozápadním Tichomoří.⁷ Z rituálních důvodů prováděli Aztékové také piercing genitálií, kdy větší ztráta krve byla věnována božstvu jako symbolická oběť.⁸ Indiáni z kmene Karankawa, na území dnešního Texasu, měli v oblibě piercing bradavek.⁹

Šperky, nalezené na Kamčatce, datované do doby asi 8500 let př. n. l., jsou nejstaršími důkazy zdobení rtů.¹⁰ Piercing rtů byl velmi rozšířený, známe ho nejen z Afriky či Ameriky, ale i z Indie a Středního východu. U mnoha kultur byly v oblibě retní talířky (kulaté destičky z keramiky či dřeva, často zdobené). *„Ženy afrického kmene Mursi začínají s tímto procesem krátce po svatbě, jiné kmeny z celého světa je nosily jako odznak dospělosti, připravenosti na svatbu či jako součást ústně předávané kultury. Dnes už retní talířky nejsou tak rozšířené, ale kmeny jako Mursi tradici stále udržují.“*¹¹

Tyto ozdoby (obr. 4), postupným zvětšováním otvoru ve rtu a výměnou za větší a větší, mohou dosáhnout i 15 cm. Aby talířek nevypadl, odstraňují se přední zuby.¹² Postupným

⁵ THORNE, Russ. *Piercing*. V Praze: Slovart, 2012, s. 12

⁶ THORNE, Russ. *Piercing*. s. 12-15

⁷ THORNE, Russ. *Piercing*. s. 85

⁸ EBELOVÁ, Kateřina. *Maska v proměnách času a kultur*. s. 45

⁹ FIKSA, Radek. *Piercing*. s. 11

¹⁰ THORNE, Russ. *Piercing*. s. 85

¹¹ THORNE, Russ. *Piercing*. s. 85

¹² EBELOVÁ, Kateřina. *Maska v proměnách času a kultur*. s. 45

roztahováním pomocí šperku se zdobil i nos a uši.

O piercingu nosu se zmiňuje i bible, kdy Izák daruje své ženě Rebece zlatý nosní kroužek. O genitálním piercingu se v souvislosti se zvýšenou sexuální rozkoší obou pohlaví zmiňuje již Kámasútra, jež za tímto účelem doporučuje zavádět do penisu jehlice a tyčky.¹³

2. 1. 2 Historie moderního piercingu (20. století)

Piercing nás provází dějinami neustále, jak jsem se již zmiňovala výše, nepřetržoval jen u tzv. primitivních kmenů, ale i v běžné společnosti. Avšak ve dvacátém století se stal ozdobou převážně okrajové společnosti.

„Náušnice se v oblibě udržely po staletí a postupně se staly spíše ženským doplňkem. Osudnými se jim staly klipsové náušnice ze 30. let a piercingy se začaly vytrácet.“¹⁴

Piercing samozřejmě nevymizel, jen se stal modifikací těla převážně pro individua, kteří se svým piercingem vystupovali v různých show a cirkusech, anebo pro určité společenské spolky a komunity, které si piercing nechávali vytvořit s jasným záměrem. Často byl piercing brán jako součást experimentů sexuálních a sadomasochistických praktik.¹⁵ *„Historie piercingu na Západě nabrala po 2. světové válce značný spád. Za svůj jej postupně přijaly různé vrstvy společnosti. Nejprve se z větší části omezil na homosexuály a v podstatě undergroundovou praktikou zůstal až do 60. let, kdy si propíchnuté uši začaly znovu získávat oblibu mezi ženami.“¹⁶*

„Později se piercing stal součástí vizáže květinových dětí – hippies. Ale opravdovým boomem piercingu se stal až zrod punku, alternativního stylu mládeže znuděné konzervativním životem svých rodičů, šokující své okolí stylem hudby a oblékání, nesčetným množstvím „sicherhajstek“ na oblečení a viditelných piercingů na uších a v obličeji (obr. 5). To se psala sedmdesátá léta dvacátého století.“¹⁷

Za vznik moderního piercingu, jak ho známe dnes, vdčíme hnutí Moderních primitivů z 80. let dvacátého století. Ústřední postavou byl Roland Loomis alias fakír

¹³ THORNE, Russ. *Piercing*. s. 13-14

¹⁴ THORNE, Russ. *Piercing*. s. 15

¹⁵ THORNE, Russ. *Piercing*. s. 16

¹⁶ THORNE, Russ. *Piercing*. s. 17

¹⁷ FIKSA, Radek. *Piercing*. s. 16

Musafar (obr. 6), dále také milionář Doug Malloy, Jim Ward a další. Pro lidi z tohoto hnutí bylo přitažlivé vzrušení, vyvolané piercingovým prožitkem a zároveň jej brali jako prostředek sebepoznání. Poslední dva zmiňovaní otevřeli roku 1978 první profesionální piercingové studio na světě, studio Gauntlet v Hollywoodu v Los Angeles. Postupně piercingová studia vznikala nejen na území Ameriky, ale dostala se i do Evropy. V České republice se začala objevovat piercingová studia na počátku 90. let. Díky knize obsahující rozhovory nadšenců piercingu, vydané roku 1989 pod názvem *Modern Primitives*, se o piercingu dozvíдалo stále více lidí a poptávka po piercingu začala stoupat.¹⁸

Oblibu piercingu ovlivňovala stále nejen hudba, ale také móda. Extravagantní provokativní styl, ovlivněný právě punkem, plný piercingových šperků a tetování, se dostal i na módní mola díky návrhářci Jeanu- Paulovi Gaultierovi (obr. 6), který patří mezi nejvýznamnější módní návrháře vůbec.¹⁹

„Jakmile modifikace přijali za své hudební skupiny a jejich fanoušci a videoklip „Cryin“ od kapely Aerosmith, v němž si Alicia Silverstone nechává propíchnout pupík (obr. 7), předhodil piercing roku 1993 hladovému zraku generace MTV, stal se z modifikací globální hit. Z dnešního pohledu se dá jen těžko pochopit, že se ještě před dvaceti lety piercing považoval za cosi šokujícího, podvratného, až úchylného. Nyní je společensky mnohem přijatelnější a za svůj jej přijali lidé ze všech vrstev společnosti, ať už jako módní doplněk či něco smysluplnějšího. Nové směry jeho vývoje budou i nadále šokovat a udivovat, ale to je jen důkazem nekonečné představitivosti, inovativnosti a kreativity světa body artu. Shakespeare, který nosil náušnici, řekl: „Celý svět je jeviště.“ Dává tudíž smysl se na představení trochu vyzdobit, ať už tím máme na mysli cokoli.“²⁰

2. 2 Profesionální aplikace piercingu

K aplikaci profesionálního piercingu jsou určena piercingová studia, mnohokrát spojena s tetovacími salóny, která se nacházejí téměř v každém větším městě, tudíž je z čeho

¹⁸ THORNE, Russ. *Piercing*. s. 18- 19

¹⁹ FIKSA, Radek. *Piercing*. s. 18- 19

²⁰ THORNE, Russ. *Piercing*. s. 20-21

vybírat. Je dobré zvolit si studio na základě referencí, jelikož je mnoho míst, kde piercingové služby nabízejí a mají k tomu piercery (osoba aplikující piercing) s příslušným oprávněním, avšak tito pierceři mohou mít velmi málo zkušeností, nebo samotné studio nemusí splňovat hygienické standardy. Kvalitní piercer je povinen sdělit veškeré informace ohledně provedení, zahojení a případná rizika s piercingem spojená. Pokud si člověk vybere na těle místo k piercingu nevhodné, tento zákrok by neměl provádět.

„Piercera či piercerku dělají zkušenosti. Jednak v tom, jak piercing provést správně (správně naměřit a propíchnout), a jednak i zkušenosti s tím jak minimalizovat riziko případných komplikací a v neposlední řadě i zkušenosti s řešením těchto komplikací. To znamená, že je nutné osvojit si základní principy, které s piercingem souvisejí. Nutná je znalost (jak teoretická, tak i podložená osobními zkušenostmi) toho, jak tělo na ten či onen piercing reaguje či může reagovat, kdy piercing lze a kdy nelze aplikovat a s jakými riziky, specifika jednotlivých používaných šperků (tvarů a materiálů) atd. Prostě vědět o svém oboru co nejvíce. To, že si je piercer jistý při vedení jehly se bere jako samozřejmost, stejně tak jako fakt, že musí být chopen komunikovat s lidmi, kteří se mu pod jehlu svěří, konzultovat s nimi jejich přání a případně je správně usměrňovat.“²¹

Samozřejmostí je práce v čistém prostředí a sterilizované veškeré používané nástroje k vytvoření piercingu. Používané nástroje jsou např.: piercingová jehla nebo kanyla (jehla obalena plastovou trubičkou), peán (lékařské kleště), kožní puncher (děrovač), kožní separátor (klínový nástroj určený pro oddělování kůže), apod.

2.3 Piercingové šperky

2.3.1 Materiály piercingových šperků

Materiálů, které se používají k výrobě piercingových šperků, je velmi mnoho. Pro čerstvé (nezhojené) piercingy se však musí používat šperky jen z kvalitních materiálů.

„Kvalita povrchu piercingového šperku je jedním z důležitých faktorů pro bezproblémové

²¹ HELL.cz tetování tattoo piercing studio Praha [online] 2009. Co musí člověk udělat, aby se mohl stát piercerem/piercerkou? [cit. 2013-03-18] Dostupné z: <http://www.hell.cz/piercing/nejcastejsi-dotazy/>

zhojení. Zhoršené povrchové vlastnosti se prokazují mikroskopickými nerovnostmi (brázdami a prohlubněmi), které jsou vynikajícími místy pro mikroby, jež mohou vyvolat záněty.“²²

Mezi nejběžněji používané materiály pro počáteční piercingové šperky jsou titan a biokompatibilní plasty jako teflon a nylon. Dříve nejvíce používaná chirurgická ocel obsahuje nikl, který představuje riziko vzniku alergie, a proto není u čerstvého piercingu příliš doporučována.

Kovové materiály

- **Ocel** – Implant grade stainless steel – typ oceli používané pro výrobu piercingových šperků, která vyhovuje normám Evropské unie (výsledné typy oceli 316L a 316LVM).
- **Zlato** – k výrobě piercingových šperků se používá nejlépe 18karátové zlato, které ale obsahuje slitiny (nikl, stříbro, zinek, měď) a to může být, stejně jako u oceli, příčinou alergických reakcí.
- **Niob** – ohebný a zároveň pevný kov. Úpravami tento kov může získat lesklý či matný vzhled a mnoho odstínů barev. Jen velmi malé množství lidí má na tento kov alergii.
- **Platina** – jedná se o inertní kov, který je ovšem velmi těžký a zároveň pro výrobce šperků ekonomicky nevýhodný.
- **Stříbro** – nemělo by se používat do nezhojených piercingů, jelikož dochází k uvolňování kysličníku stříbra a ten může trvale zabarvit okolní kůži do tmava. A zároveň je stříbro měkké a dochází snadno k poškrábání povrchu, kde se poté hromadí nečistoty a bakterie, které mohou zapříčinit komplikace při hojení.
- **Titan** – je plně odolný vůči tělesným tekutinám a proto je nejvíce biokompatibilní ze všech používaných kovů. Je lehký a za pomoci elektrolýzy lze dosáhnout široké škály barev.

²² BODYART magazín [online] ©2008. *Ocel nebo titan?* [cit. 2013-03-28] Dostupné z: <http://old.bodyartmag.cz/ocel-nebo-titan-,80.html>

Nekovové materiály

- **Akrylátové šperky** – nejsou vhodné do nezhojených piercingů. Nemohou být sterilizovány, často praskají a snadno se poškrábou na povrchu. Jsou velmi lehké a používají se často k roztahování piercingu.
- **Nylon a Teflon** – používají se ve formě vláken, na jejichž konce se našroubují koncové ozdoby (i kovové), které si ve vlákně vytvoří závit. Používají se do míst, kde je potřeba ohebný piercing, nebo pokud je nositel piercingu alergický na kov.
- **Akryláty svítící ve tmě** – fosforeskující materiály, které jsou brány jako dočasná varianta piercingového šperku, jelikož jsou považovány za karcinogenní. Alternativou jsou šperky z materiálů reagujících na UV světlo apod.
- **Jantar** – většina šperků je vyráběna ze směsi Baltského a syntetického jantaru.

Organické materiály

- **Tvrdá dřeva** – z různých druhů stromů. Často se používají do roztažených piercingů jako zátky (plugy).
- **Bambus** – existuje mnoho barevných odrůd této traviny.
- **Slonovina, roh, paroh** – z důvodu křehkosti, poréznosti a nerovnému povrchu se tyto materiály musí předem upravovat (broušení, voskování, apod.).
- **Mamutovina** – díky velkému stáří materiálu ho nelze vystavovat vyšším teplotám, tudíž nelze sterilizovat v autoklávu. Mamutovina se získává z Aljašky a Sibiře.²³

2. 3. 2 Druhy piercingových šperků

Existuje velké množství piercingových šperků, které se dají použít do již vyhojeného piercingu. Je však několik základních tvarů šperků, zbylé jsou již jejich úpravou či kombinací. Šperky se dají lehce obměňovat. Buď se mění celý šperk, pokud je z jednoho kusu, nebo, je-li šperk rozložitelný, mohou se měnit jen zakončení šperků. Zakončení šperků má nekonečné

²³ HEJÁTKO, Pavel J. *TATTOO ART MAGAZIN – TETOVÁNÍ*. 5/2011, s. 24-25

množství rozličných barev a tvarů (hroty, lebky, kostky, slzy apod.), které zároveň mohou svítit ve tmě.

- **Kroužky** – (obr. 9) neuzavřené kroužky, kdy jejich konce jsou uzavřeny korálkem či jiným předmětem. Kroužek jej vlastním vyvozeným tlakem udržuje na místě. Existuje mnoho variací kroužků i tzv. asymetrických kroužků jako **D-ring**, **Teardrop-ring**, apod.
- **Barbely** – ozdoby buď zcela rovné tzv. **činky** (obr. 10), nebo různě zahnuté tzv. **banánky** (obr. 11), které jsou na obou koncích zakončeny kuličkou či jinými tvary. Rovné barbely se užívají např. pro piercing jazyka, ucha apod. Zahnuté barbely se používají např. pro piercing pupíku a k různým povrchovým piercingům. Další variace barbelek jsou např.: **J-bar**, **L-bar**, **U-ring**, **C-ring**, apod.
- **Nostrily** – (obr. 12) krátké tyčky používané k piercingu chřípí. Jeden konec šperku je zdobený, druhý ho přidrží na vnitřní straně chřípí buď malou kuličkou (**Nosní kost**) či zahnutím (**L-bend**).
- **Septum** – (obr. 13) šperky používané pro piercing nosní přepážky. **Septum retainer** je ozdoba tvarovaná do písmene U, **Septum spike** je ozdoba mající na obou koncích hrotovitý tvar, připomínající malé kly.
- **Labrety** – (obr. 14) krátké činky používané k piercingu rtu. Jeden konec šperku je plochý, druhý je zakončený ozdobou. Labreta ve tvaru L, bez plochého zakončení, používaná k piercingu spodního rtu, se nazývá **Rybí ocas**.
- **Nipples** – (obr. 15) šperky používané především pro piercing bradavek. Piercingová dírka je propojena barbelou, na které je zároveň připevněn šperk různých tvarů obepínající dokola (**Nipple shield**) či jen z části (**Nipple retainer**) bradavku.
- **Flesh staples** – (obr. 16) šperky používané pro anti-piercing. Ozdoba svorkovitého tvaru. Její konce jsou skryté pod kůží, hlavní část šperku leží na povrchu kůže. Obdobou jsou **Flesh plates**, což jsou ploché plíšky tvarované stejným způsobem.

- **Mikrodermál** - mikrodermální implantát - (obr. 17) je šperk, který se skládá z ploché oválné základny velké několik málo milimetrů, která má v sobě otvory pro prorůstající tkáň nebo je bez otvorů (**Skin diver**). K základně je na pevně přichycen dutý sloupek se závitem, do kterého se šroubuje vršek šperku. Ten jako jediný vyčnívá nad povrchem kůže a je vyměnitelný. Obdobou je **Transdermál** - transdermální implantát (obr. 18), ve větším měřítku (kovové hroty, rohy, apod.).
- **Plugy** – (obr. 19) šperky používané k roztaženým piercingům. Je to ozdoba plného válcovitého tvaru, která na místě drží díky rozšířeným koncům nebo drážkám, či pomocí těsnících gumových nebo silikonových kroužků. Tyto „zátky“ se vyrábí téměř ze všech materiálů, které jsou na trhu.
- **Tunely** – (obr. 20) šperky používané k roztaženým piercingům. Duté válcovité ozdoby, které drží na svém místě díky ohnutým koncům, které obepínají okolní tkáň.
- **Roztahováky** – (obr. 21) šperky používané k postupnému roztahování piercingů. Ozdoby kuželovitého tvaru (různě tvarované – spirály, talony, apod.), které se postupně zasunují od nejužší části do zhojené piercingové dírky.

2.4 Druhy piercingu dle umístění na těle

V dnešní době je možné umístit piercing téměř všude, kde si jen budoucí nositel bude přát. Samozřejmě po domluvě s piercerem. Piercing je zásah do těla, který s sebou nese různá rizika. Provedení piercingu není samozřejmě bezbolestné, ale velmi záleží na individualitě a zvolené lokalitě umístění piercingu.

O čerstvý piercing je nutné se starat, aby se zdárně zhojil. Používají se k tomu různé antibakteriální přípravky, v prvních dnech se zalepuje gázou, apod.

Někteří lidé neustále experimentují s výběrem místa pro svůj piercing, a proto se neustále objevují jeho nová umístění. Některé piercingové lokalizace jsou však běžnější a mají i své pojmenování. Tyto piercingy v následujících řádkách přiblížím.

Piercing ucha

Patří mezi nejrozšířenější formu piercingu vůbec. Ušní lalůčky (doba hojení 4- 8 týdnů) jsou jedinou částí ucha, kdy vpich není prováděn do chrupavčité tkáně. Vpichy do chrupavčité tkáně bývají bolestivé a díky častým komplikacím proces hojení trvá velmi dlouho (3- 9 měsíců). Přesto, že je ucho malý orgán, neustále je zdrojem experimentů a objevují se nové druhy piercingu ucha, které ještě nemají oficiální název.

- **Ušní lalůček**
 - **Piercing v přední části lalůčku** – tento piercing se provádí kromě piercingových studií i na mnoha jiných místech (lékařské ordinace, salóny krásy, kadeřnictví apod.).
 - **Svislý piercing lalůčku** – piercing prochází proti-kozlíkem a vychází ve spodní části ušního lalůčku.
 - **Příčný piercing lalůčku** – piercing procházející lalůčkem rovnoběžně s hlavou.
- **Helix** – piercing procházející vnějším kožním valem ucha.
- **Scapha** – piercing umístěný do plošší části chrupavky, z níž vychází vnější kožní val.
- **Industriál** – (obr. 10) dva piercingy procházející většinou skrz vnější kožní val (Helix) propojeny jedním šperkem.
- **Orbital** – dva samostatné piercingy propojené banánkem či kroužkem.
- **Rook** – piercing procházející krajem anti-helixu (proti-závitem).
- **Daith** – piercing umístěný v záhybu hned nad vstupem do ušního kanálku.
- **Snug** – piercing procházející proti-závitem (stejně jako Rook, ale blíže k ušnímu lalůčku). Velmi náročný a špatně se hojící piercing.
- **Tragus** – piercing umístěný v trojúhelníkovém chrupavčitém výčnělku přímo před vchodem do ušního kanálku.
- **Anti-tragus** – piercing procházející vyvýšeninou chrupavky naproti Tragu.
- **Conch** – piercing procházející kdekoliv skrz vnitřní chrupavčitou prohlubeň ušního boltce. Vzhledem k tomu, že se jedná oproti zbytku ucha o relativně velkou část, pierceři ji rozdělují na vnitřní, vnější, horní a střední.
- **Ušní spirály** – jedná se o propojení většího počtu dírek pomocí jednoho spirálovitého šperku.

Piercing nosu

Velmi oblíbený druh piercingu. Jedná se o propíchnutí chrupavčité tkáně, tudíž bývá tento piercing velmi bolestivý. Piercing nosní přepážky se hojí rychle (4- 8 týdnů). Hojení piercingu chřípí trvá mnohem delší dobu (3- 4 měsíce).

- **Chřípí** – (obr. 12) obvykle se umísťuje na stranu nosu, kde se chřípí rozšiřuje.
- **Přepážka** – (obr. 13) piercing prochází nejen vnitřní nosní chrupavkou, nýbrž i částí kůže pod ní.
- **Špička nosu** – piercing prochází chřípím ke špičce nosu.
- **Septil** – piercing procházející roztaženým piercingem nosní přepážky a vycházející nosem zespodu.
- **Nasallang** – vertikální piercing spojující tři dírky (obě chřípí a přepážku) jedním dlouhým šperkem.
- **Austin bar** – je povrchový piercing špičky nosu. Neprochází ani nosní přepážkou, ani chřípím.

Piercing úst

Piercingy v oblasti úst s sebou přinášejí velká rizika, zejména z důvodů možného poničení zubní skloviny a dásní. Je proto nutné vybírat kvalitní šperky k tomu určené. Tyto piercingy mají zároveň zvláštní nároky na péči. Z důvodu dráždění je doporučeno v průběhu hojení piercingu nejíst příliš horká, solená, kořeněná, pálivá a kyselá jídla. Po každém jídle by se měla dutina ústní vypláchnout a šperk by se měl pravidelně čistit, aby se zabránilo tvoření plaku na jeho povrchu. U piercingu jazyka se doporučuje kašovitá strava, neboť v prvních dnech po vpichu nepříjemně nabude (někdy až dvojnásobně) na velikosti. Kvůli otoku je nutné použít počáteční šperk s dostatečnou rezervou. Po dodržování všech pravidel je doba hojení těchto piercingů díky rychle regenerující sliznici úst celkem krátká (4- 8 týdnů) vyjma piercingu horního rtu (až 3 měsíce).

- **Jazyk** – piercing se může umístit na různá místa v různém počtu.
 - **Vertikální piercing jazyka**
 - **Horizontální piercing jazyka** – většina piercerů však tento piercing nedoporučuje,

neboť může vést ke zhoršení pohyblivosti jazyka a poškození zubů z důvodu jeho snadného skousnutí.

- **Uzdička jazyka** – piercing prochází tkání na spodní straně jazyka u jeho kořene. Piercing zde musí být zaveden s velkou přesností, neboť se na tomto místě nacházejí důležité cévy a slinné žlázy.
- **Uvula** – piercing patrového čípku.
- **Smiley** – piercing procházející horizontálně uzdičkou mezi horním rtem a dásní.
Frowny – piercing procházející horizontálně uzdičkou mezi spodním rtem a dásní.
- **Gum** – piercing dásně. Málo používaný piercing, jelikož je u něho velké riziko poškození zubů.
- **Labret** – tento piercing se umísťuje kamkoli okolo rtu, ale převážně se tento termín používá pro piercing spodního rtu a hlavně žlábků pod ním. Šperky procházejí vnější kůží dovnitř do úst.
- **Vertikální labret** – piercing procházející vnější kůží rtu, ale jeho konec nezasahuje dovnitř do úst jako labret, nýbrž zatáčí vzhůru a opět proráží kůži rtu.
- **Medusa** – (obr. 14) piercing philtra, neboli žlábků mezi horním rtem a nosem.
- **Horní ret** – tento piercing je umístěn blíže k ústům než Madonna piercing. Prochází většinou těsně nad pigmentovanou částí rtu.
- **Spodní ret** – piercing umístěný většinou přímo pod pigmentovanou část spodního rtu.
- **Lowbret** – název pro piercing, který se umísťuje níže na tvář pod spodní ret než labret.
- **Madonna** – název piercingu odvozen od pih krásy známých osobností, proto se též užívají názvy Monroe či Crawford. Tento piercing je umístěn na jedné ze stran horního rtu.
- **Sprung** – extrémní druh piercingu, který je velmi náročný na údržbu a doba hojení může trvat i déle než rok. Piercing je umístěný pod jazykem a vychází pod spodní čelistí.

Piercing obličeje

Piercing obličeje na sebe poutá velkou pozornost a je velmi oblíbený zejména z estetických důvodů. Ale lehce se do něj dostane kosmetika či pot, proto jej musíme pravidelně čistit. Doba hojení bývá 4- 6 měsíců, u piercingu obočí je to 6- 8 týdnů.

- **Obočí** – tento piercing se umísťuje převážně na vnější část obočí, kde je dostatek volné kůže. Vnitřní částí obočí prochází centrální nerv, tudíž není pro piercing příliš vhodná. Jedná se o povrchový piercing, u kterého je zvýšené riziko, že začne cestovat a následně vyrosté.
 - **Vertikální piercing obočí**
 - **Horizontální piercing obočí**
- **Proti-obočí** – Jedná se o povrchový piercing, který se umísťuje na tvář pod okem jako odraz obočí. **Slza** – mikrodermál na stejném místě.
- **Kořen nosu** – piercing procházející volnou kůží u kořene nosu.
 - **Bindi** – vertikální piercing kořene nosu – název získal díky šperkům indických žen. Jedná se o povrchový piercing, který prochází svisle volnou tkání nad kořenem nosu.
 - **Bridge** – horizontální piercing kořene nosu – stejně jako u Bindi se jedná o povrchový piercing umístěný ve volné kůži nad kořenem nosu. Ve většině případech časem vyrosté.
- **Eyelid** – (obr. 09) piercing procházející očním víčkem. Je to velmi nebezpečný piercing, který může poškodit oko a zapříčinit trvalé problémy.
- **Cheek** – piercing skrz tvář. Většinou se umísťuje do míst, kde má člověk dolíčky pro jejich zvýraznění, nebo pro jejich umělé vytvoření. Aby nedošlo k poškození příušní žlázy, neměl by se piercing umísťovat do zadní části tváře. Tento piercing po vyndání šperku zanechává hluboké jizvy.
- **Chin** – povrchový piercing umístěný na bradě.

Piercing trupu

Nejpopulárnějšími piercingy trupu jsou piercingy bradavek a pupíku. Piercing bradavek může lehce změnit jejich tvar. Tento piercing je velmi oblíben jak u mužů (délka hojení 3- 4 měsíce) tak u žen, kde piercing nemá žádný vliv na kojení (délka hojení 6- 9 měsíců).

„V ženských prsech se nachází mezi 12 a 25 mléčnými žlázami, z nichž každá má svůj vlastní přívod mléka k bradavce. I když je jedna nebo více těchto mléčných cest piercingem přerušena, přesto si najde mateřské mléko svou cestu. Problém by však mohl nastat, kdyby se v uzavřeném přívodu mléko nahromadilo. To by mohlo podle okolností vést i k zánětům a bolestivým abscesům. Po odstavení kojence musí tedy žena mít jistotu, že produkce mléka už úplně skončila, dříve než si nechá vpíchnout piercing.“²⁴

Při hojení může být velmi nepříjemné otírání bradavky o oblečení, proto většina majitelů tohoto piercingu nosí těsné oblečení, nebo si piercing zalepují kousky gázy. Pro piercing pupíku je nutný jeho správný tvar s dostatečným množstvím volné kůže v místě vpichu. V průběhu hojení (trvá 6- 9 měsíců) se doporučuje při vyšších fyzických aktivitách tento piercing přelepovat ochrannou náplastí, aby se nezachytávaly v jeho místě nečistoty a pot, které by mohly zapříčinit jeho infekci. Trup je největší část těla a díky povrchovému piercingu a mikrodermálům můžeme, stejně jako jinde na těle, umístit piercing na různá místa. Oficiální název však mají jen ty, které se vyskytují nejčastěji.

- **Bradavka** – piercing procházející základnou bradavky a často i kouskem dvorce.
 - **Standard** – (obr. 15) piercing procházející skrz bradavku.
 - **Vpáčená bradavka** – provádí se u vpáčené bradavky, kdy piercing bradavku drží, aby se nestáhla zpět.
 - **Vícečetné piercingy** – jsou možné u bradavek, které mají dostatečnou velikost a tvar pro umístění více šperků. Piercingy se provádí samostatně, vždy se počká, až se předešlý piercing zcela zhojí. Nejoblíbenější kombinace jsou piercingy tvarované do kříže nebo do písmene X.
- **Pupík** – piercing procházející volnou kůží okolo pupíku.
 - **Standard** – (obr. 11) piercing umístěný do kůže břicha těsně nad pupíkem.

²⁴ FIKSA, Radek. *Piercing*. s. 46

- **Inverse** – piercing umístěný do kůže břicha těsně pod pupíkem.
- **Industriál** – dva různé vpichy v kůži okolo pupíku propojené jedním šperkem.
- **True** – piercing procházející přímo tkání samotného pupíku.
- **Šikmý** – piercing umístěný na straně od středu pupíku.
- **Madison** – povrchový horizontální piercing umístěný na spodní části krku v jugulární jamce.
- **Cleavage** – povrchový, obvykle vertikální, piercing umístěný v žlábků mezi ňadry.
- **Clavicle** – piercing procházející pod klíční kostí. Je to velmi náročný piercing, u kterého hrozí porušení nervu nebo tepny. Viditelné jsou oba konce šperku (pod i nad klíční kostí).
- **Nape** – povrchový piercing umístěný na šíji.
- **Deep chest piercing** – (obr. 06) hluboký piercing hrudi, umístěný v hloubce 7-10 cm.

Piercing ruky

Piercingy ruky musíme v průběhu hojení udržovat v naprosté čistotě, proto je tento piercing velmi náročný na údržbu. Mnoho dosud běžných činností se musí v průběhu hojení omezit, aby se zabránilo jeho vypuzení. Délka hojení je individuální a často se stává, že se tento druh piercingu nezhojí vůbec.

- **Webbing** – povrchový piercing procházející blankou mezi prsty.
- **Kloub** – Meziprstní povrchový piercing umístěný v úzkém žlábků mezi klouby.
- **Hřbet ruky** – povrchové piercingy nebo mikrodermální implantáty umístěné kdekoli na hřbetu ruky, kde je dostatek volné kůže (procházejí jen skrz povrchovou tkáň) a kde to struktura ruky dovolí.
- **Modlitba** – povrchový piercing umístěný na malíkové hraně ruky. Většinou se provádí na obou rukou a to ve stejné úrovni, aby při spojení rukou k sobě byly piercingy vedle sebe.
- **Transfinger** – povrchový piercing procházející skrz tukovou tkáň bříška na špičce prstu.
- **Prsten** – povrchový piercing umístěný skrz kůži na prvním článku prstu.

- **Stigmata** – svislý piercing procházející skrz ruku. Šperk vchází hřbetem ruky a vychází dlaní. Tento piercing vyžaduje velmi pečlivou přípravu ze strany piercera.

Genitální piercing – žena

Piercingy v této oblasti závisí na anatomii konkrétní ženy, protože některé nemohou být v zamýšleném místě provedeny z důvodu nedostatku tkáně. Některé piercingy se hojí rychle, především piercing malých stydkých pysků (4- 8 týdnů). Některé, procházející větším množstvím tkáně, jako například piercing velkých stydkých pysků, se hojí mnohem déle (3- 4 měsíce). Hojení těchto piercingů vyžaduje pečlivou péči a určitá omezení v pohybu a při sexuálních aktivitách. Pro genitální piercingy jsou nevhodnější šperky z bioplastu díky své vynikající pružnosti.

- **Předkožka klitorisu** – piercing procházející převísem tkáně nad klitorisem.
 - **Vertikální piercing předkožky klitorisu**
 - **Horizontální piercing předkožky klitorisu**
 - **Diana** – šikmý piercing procházející předkožkou klitorisu.
 - **Nefertiti** – piercing procházející předkožkou klitorisu vysoko nahoru až do pubického ochlupení.
 - **Deep hood** – horizontální piercing procházející pod klitorisem.
 - **Trojúhelník** – piercing procházející předkožkou klitorisu umístěný pod jeho špičku.
- **Christina** – vertikální piercing procházející od vršku předkožky klitorisu do stydkého pahorku.
- **Isabella** – vertikální piercing procházející tělem klitorisu a vycházejícím vysoko ve stydkém pahorku.
- **Stydké pysky** – piercing procházející velkými či malými stydkými pysky.
- **Fourchette** – vertikální piercing procházející hrází do vulvy.
- **Guiche** – horizontální piercing hráze.
- **Klitoris** – piercing klitorisu je velmi vzácný, neboť je extrémně rizikový.

Genitální piercing – muž

Intimní piercing u mužů se hojí, kromě piercingu předkožky (2- 3 týdny), poměrně dlouho (3- 4 měsíce) a piercingy procházející skrz žalud velmi dlouho (až 9 měsíců). V době hojení je doporučováno zdržovat se sexuálních aktivit, a pokud jsou praktikovány, tak jen za použití kondomu z důvodu možného zánětu a infekce. Šperky, s ohledem na erekci, se volí s dostatečnou rezervou.

- **Pubic** – piercing umístěný v místech pubického ochlupení.
- **Frenum** – piercing procházející skrz uzdičku, která spojuje předkožku se žaludem.
- **Předkožka** – piercing procházející volnou tkání předkožky.
- **Dydoe** – piercing procházející skrz rozšířený okraj žaludu.
- **Ampallang** – vodorovný piercing skrz žalud.
- **Apadravya** – piercing procházející vertikálně skrz žalud a močovou trubici vycházející v blízkosti uzdičky.
- **Princ Albert** – piercing vchází ústím močové trubice a vychází na spodní straně penisu v okolí uzdičky.
- **Reverzní princ Albert** – piercing prochází ústím močové trubice a vychází na horní straně žaludu.
- **Hluboký princ Albert** – piercing vchází ústím močové trubice a vychází níže na těle penisu.
- **Hafada** – piercing procházející na libovolném místě volnou kůží šourku.
- **Lorum** – piercing umístěný v záhybu kůže mezi šourkem a kořenem penisu.
- **Guiche** – horizontální piercing umístěný skrz hráz mezi konečníkem a šourkem. ²⁵

2. 5 Povrchový piercing

Povrchový piercing (neboli Surface piercing) je šperk umístěný na místech, kde se nevyskytují potřebné záhyby kůže či chrupavky ke klasickému piercingu. Šperk je umístěn

²⁵ THORNE, Russ. *Piercing*. s. 58-157

pomocí jehly, těsně pod povrchem kůže, kdy oba jeho konce jsou viditelné nad povrchem. Ač se dá tento piercing umístit skoro všude na těle, tělo má tendenci jej kvůli neustálému tlaku a mělkému umístění pod povrchem časem vypudit a proto se volí plochá místa, která se moc nepohybují, aby se piercing v klidu zahojil. Doba hojení zde závisí na zvolené lokaci umístění šperku. I přes důkladnou péči je zde, v období hojení, velké riziko vyrůstání šperku z těla (obr. 25), kdy ubývá tkáň, která by šperk držela na místě. Dochází k jeho „cestování“ a následnému vytržení. Po povrchovém piercingu zůstávají velmi viditelné jizvy. Některá místa na těle jsou pro umístění povrchového piercingu běžně používána, a proto si získala již svá jména (např. Bridge, Bindi, Nape, Madison apod.).

- **Standard** – povrchový piercing, kdy větší část šperku je schována pod kůží, a oba konce šperku jsou viditelné. Aby se riziko vypuzení šperku snížilo, používají se zahnuté šperky kopírující tvar vybraného místa. Používají se, díky své pružnosti, především šperky plastové s kovovými zakončeními.
- **Pocketing** – (obr. 16) neboli Anti-piercing – je opakem povrchového piercingu, kdy větší část šperku je viditelná na povrchu kůže a oba jeho konce jsou vloženy do vytvořených kapsiček pod kůži.²⁶

2.6 Mikrodermální piercing

Mikrodermální implantát (obr. 17) je v piercingu relativní novinkou. Tvar šperku vznikl několik let. Finální design šperku, jak ho známe dnes a který si získal pojmenování mikrodermál, byl poprvé uveden v roce 2006.²⁷ Zavádí se puncherem, kterým se vyřízne díra v kůži a pomocí kožního separátoru se vytvoří pod kůží kapsička, do které se vloží základna šperku. Při hojení prorůstá tkáň otvory v základně a tím mikrodermál zůstává na svém místě. Mikrodermální šperky, oproti povrchovému piercingu, lze umístit skoro všude na těle. Po zahojení (3- 6 měsíců) z těla již většinou nevycestují na rozdíl od povrchového

²⁶ THORNE, Russ. *Piercing*. s. 127

²⁷ MIKRODERMÁLY.cz - vše o mikrodermálních implantátech [online] 2009. *Historie mikrodermálů*. [cit. 2013-03-20] Dostupné z: <http://www.mikrodermaly.cz/1//historie-mikrodermalu/7/>

piercingu. Po zahojení se může vrchní část šperku běžně obměňovat.

2.7 Transdermální piercing

Transdermální implantát (obr. 18) se velmi podobá mikrodermálnímu implantátu, ale je mnohem větší, proto se základna s otvory vkládá pod kůži pomocí skalpelu. Takto ukotvená základna se používá pro našroubování velkých ozdob. Nejběžněji se transdermální umísťují na čele, kde našroubované např. kovové kužely představují rohy, nebo na hlavě, kde se pomocí kovových hrotů vytvoří „kovové číro“.

2.8 Roztahování piercingu

Roztahování piercingu (obr. 19, 20, 21) je procedura, při které se klasické piercingové šperky, které mají v průměru 1- 2 mm, postupně vyměňují za šperky s větším průměrem. Roztáhnout se dá maso i chrupavka, nejoblíbenějšími částmi těla k roztahování jsou ušní lalůčky, nos a rty. Dají se roztáhnout i tváře, bradavky, genitálie apod. Než se začne měnit šperk za větší, musí dojít k úplnému zahojení okolní tkáně. Rozměry největších možných šperků vkládaných do tkání nejsou omezeny, záleží na části těla, kterou chceme roztahovat. Pokud se ale překročí určitá hranice, tkáň se už nikdy po vyjmutí šperku nevrátí do původní polohy. Pokud se nedodržují pravidla, může dojít i k roztržení tkáně (obr. 26) a v nejhorších případech k jejímu odumření. Šperky používané při roztahování (plugy, tunely, roztahováký apod.) se doporučují z přírodních materiálů, ale běžně se používají i plastové, kovové a z řady jiných materiálů. V piercingových studiích se postup roztahování provádí jedním z těchto dvou způsobů:

- **Skokové roztahování** – počáteční dírka pro piercing se neprovádí jehlou jako u klasického piercingu, ale kožním puncherem, kterým se ona část tkáně fyzicky odstraní. Tato technika je rychlejší než postupné roztahování. Pokud průměr šperku nestačí a nositel chce pokračovat v roztahování, použije se postup druhé metody. Následné postupné roztahování je ale z důvodu nedostatku okolní tkáně možné jen

do menších rozměrů, než kdyby tato metoda byla použita od samého začátku.

- **Postupné roztahování** – (obr. 21) počáteční vpich se provádí standardně jehlou a po zahojení se postupně vkládají šperky s větším a větším průměrem (musí vždy dojít k zahojení předešlé dírky). Tato metoda roztahování je časově velmi náročná.

2.9 Dočasný piercing

Dočasný piercing neboli play-piercing, je určený pro zábavu, na přehlídky, večírky apod.

- **Podkožní jehly** – (obr. 22) jedná se o piercing bez zavedení šperku, kdy pomocí piercingových jehel mělce zavedených do kůže vznikne požadovaný vzor.
- **Šněrovačka** – (obr. 23) neboli Korzetový piercing - jsou to povrchové piercingy, které se umísťují párově v několika řadách pod sebou. Jako šperky se používají kroužky, které se mezi sebou následně prováží stuhou. Korzetový piercing se nejběžněji umísťuje na záda, jsou ale i jiná možná místa. Piercingové šperky by se měly do druhého dne vyndat, jelikož kroužky nejsou vhodné při hojení povrchového piercingu (z důvodu jejich snadného zachytávání a vypadávání).
- **Zavěšování** – (obr. 24) neboli Suspension - jedná se o zavěšení těla do prostoru pomocí velkých háků zabodnutých v kůži. Háky se zabodávají jen do kůže a podkožního tuku, nikdy neprochází svalovinou. Kůže je pevná a pružná. K zavěšení těla, podle místa umístění, se používají nejméně dva háky párově zabodnuté (běžně se zavěšuje za kůži na zádech, kolenou, lýtkách apod.). Vpichy po vyjmutí háků se snadno hojí. Často ale při samotném zavěšení, dochází k úrazovému šoku.

„Pro podstoupení zavěšení existuje spousta různých důvodů, od touhy šokovat či fascinovat přes meditační důvody až po přání zažít hlubokou personální změnu díky pocitu blížícímu se létání.“²⁸

²⁸ THORNE, Russ. *Piercing*. s. 196

II. PRAKTICKÁ ČÁST

3 PIERCINGOVÉ SKRÝŠE

3.1 Koncept užitných dóz

Při navrhování keramických skrýší - šperkovnic jsem vycházela z přírody. Vznikly tak šperkovnice inspirované rostlinnou, živočišnou i lidskou říší. Flora – šperkovnice květina; Fauna – šperkovnice ryba; Homo – šperkovnice hlava. Tvary jsem navrhla tak, aby mohly být splněny praktické i estetické cíle, které jsem si zadala.

Z estetického hlediska jsem chtěla vytvořit šperkovnice, které budou netypické, tak aby to nebyly jen klasické truhlice, či schránky s šuplíky obvyklých tvarů. Takové, které samotné budou ozdobou místnosti. Z praktického hlediska pro mne bylo důležité mít šperky pohromadě, nejen ty které obměňuji často, ale i ty, které využívám méně. Důležité bylo hierarchické ukládání s co nejsnadnějším přístupem k nejpoužívanějším šperkům.

Náušnice nosím denně a vybírám si vždy takové, aby ladily nejen k mému oblečení ale i k momentální náladě. Při večerním odkládání náušnic mi často dělalo problém uložit je na správné místo. Při jejich časté obměně brzy vznikl mezi nimi chaos. Ukládání do šperkovnic klasických tvarů je sice přehledné, ale pro mě nedostatečně praktické. Proto jsem přemýšlela, jak nejvíce zjednodušit ono odkládání náušnic tak, aby pohyb pro uložení na správné místo byl co nejjednodušší. Aby se předešlo hromadění náušnic mimo šperkovnice. K tomu slouží různě stočené dráty vycházející z keramického těla, kde navlečené korálky udržují náušnice na svém místě a zároveň zabraňují jejich vzájemnému splétání. Proto jsem zvolila takové tvary šperkovnic, jejichž „reálný“ vzhled dovolí mít na sobě ony dráty.

Z rostlinné říše - stylizovaná květina. Dózy a misky znázorňují okvětní lístky, dráty vycházející ze středu květiny představují pestíky a tyčinky. Z živočišné říše – stylizovaná ryba. V keramickém těle jsou zakomponovány šuplíky v šupinách a „puse“. V oku ryby jsem vytvořila misku. Dráty představují „fontánu“ ze vzduchu a vodní páry, která vzniká při

vydechování z dýchacích otvorů, které mají některé ryby na vrcholu hlavy. Z lidské říše – stylizovaná žena. Zvolila jsem ženskou postavu, kde prsa umožňují ukládací prostor, další miskou tvoří jamka v místě ramene a otevřená ústa. Dráty zde představují vlasy.

Každá ze šperkovnic má keramické výstupky určené pro odložení prstýnků (střed květiny, ocas ryby, bradavky ženy). Pro ozvláštňení a získání dalšího prostoru pro zavěšování náušnic (i v souladu s teoretickou částí diplomové práce) jsem na rybu a ženu umístila několik piercingů.

Dokončené šperkovnice jsem pojmenovala latinskými názvy. Jsou to krátké názvy, které jednoduše vystihují konkrétní šperkovnici.

Annua – *Celoroční*. Šperkovnice květina (obr. 37- 41).

Rana – *Mořská ryba*. Šperkovnice ryba (obr. 42- 46).

Beata – *Blažená, šťastná*. Šperkovnice žena (obr. 47- 51).

3. 2 Komentář ke způsobu práce

Aby mohla moje práce vůbec vzniknout, bylo nutné, abych měla k dispozici technické vybavení a vhodné prostředí k práci s keramickou hlínou, jelikož příjemné prostředí a pohodová atmosféra je pro mě při tvorbě klíčová. V tomto případě byla nezbytným a nejdůležitějším vybavením keramická pec. Naštěstí je keramická pec součástí mého domácího ateliéru, a proto obě podmínky byly splněny.

Z keramické hlíny můžeme vytvářet objekty několika způsoby např.: točením na hrnčířském kruhu, vymáčkáváním, válečkováním, tvořením z plátů, lisováním do forem apod. K vytvoření těchto tří objektů jsem použila hned několik způsobů. Hlavní tělo šperkovnice kytky a šperkovnice ryby je tvořeno z válečků, zato šperkovnice žena je modelována postupným nanášením hlíny a následným vybráním hlíny ze zadní části na potřebnou sílu střepe, aby byla schopna výpalu.

Příprava hlíny

Před samotným vytvářením z hlíny je nutné si hlínu předem propracovat. Většina dodavatelů balí hlínu po 10kg balících. Je tedy nutné si jí rozdělit na menší kusy a dobře promísit. Hnětením a opakovaným házením na podložku (jako při zpracování těsta) hlína získá stejnoměrnou konzistenci a odstraňují se z ní vzduchové bubliny, které by při vypalování mohly způsobit praskání a znehodnocení výrobku. Po zválení hlíny můžeme začít tvořit.

Vypalovací teploty

Vypalovací teploty jsou kolísavé, závisí na zvoleném typu používané hlíny a typu glazur. Mé výrobky jsou páleny při prvním výpalu na 830 °C, při druhém výpalu jsou páleny na 1250 °C.

3. 3 Techniky a postup práce při realizaci šperkovnic

3. 3. 1 ANNUA – Šperkovnice květina

Postup při modelování

Keramická květina je celá, kromě dna, vytvořená z válečků. Při tvorbě dóz, jako v mém případě, je nejprve nutné vyválet si plát, který použijeme jako dno. Odebereme dostatečně velký kus hlíny a postupným roztahováním dlaněmi do stran si připravíme plát, který pomocí válečku vyválíme do požadované velikosti a stejnoměrné tloušťky. Plát by měl být přibližně stejně tlustý jako zamýšlená tloušťka stěn objektu, aby při sušení výrobek rovnoměrně prosychal a nepopraskal. Je dobré válet hlínu na propustné podložce, abychom mohli s plátem manipulovat a nepřilepil se. Z plátu vyřízneme požadovaný tvar dna, okraje uhladíme prstem nebo navlhčenou houbou, aby nezůstaly ostré, přesuneme na pracovní desku a můžeme začít stavět válečkováním (obr. 29). Při tomto způsobu vytváření, je dobré používat otočnou desku či malířský kroužek. Možnost snadného otáčení nám ušetří mnoho času.

Na pracovní desce si vyválíme rovnoměrné válečky. Před umístěním prvního válečku

necháme dno lehce zavadnout a poté místo vyšrafujeme jehlami. Na rozrušenou plochu naneseeme řídkou hlínu (šlikr), která funguje jako lepidlo. Postupným vrstvením válečků na sebe vytváříme požadovaný tvar objektu. Je nutné, aby válečky vytvořily pevnou a stabilní stěnu, proto při stavění na válečky přiměřeně tlačíme a rovnou prsty zahlazujeme vzniklé rýhy na vnitřní straně stěny. Pokud chceme mít hladkou i vnější stěnu, jako v mém případě, můžeme si pomoci různými špachtlemi. Na zarovnáání povrchu používám kovovou špachtli se zubatým okrajem (cidlinu) a na uhlazení cidlinu hladkou. Nesmíme stavět příliš rychle, je potřeba nechat již vymodelovanou část lehce zavadnout, aby se dalším nanášením hlíny nezbortila. Naopak pokud modelujeme větší objekt a některé díly příliš přesychají, hlínu vlhčíme vodou z rozprašovače nebo ji obalíme vlhkým hadrem.

Kytka sestává z pěti okvětních lístků (misek), z nichž ze tří jsem plánovala vytvořit dózy, což znamenalo domodelovat k nim víčka. Při výrobě víček je důležité nezapomínat na smrštění hmoty, proto je vhodné vyrábět víčka ve stejnou dobu jako tělo objektu.

Dvě víčka jsou vytvořena odříznutím vršku uzavřených lístků. Na takto odříznutou pokličku je potřeba připevnit hliněnou pojistku (zámeček), aby ji bezpečně udržel na svém místě a neklouzala nám z misky. Třetí víčko je vytvořeno postupným vymačkáváním z hroudy hlíny. Dosedá na vnitřní obrubu misky a zároveň jako pojistka slouží vyvýšený okraj nádoby. Každé víčko musí jít lehce nadzvednout, třeba pomocí úchytek nebo otvorů. Zvolila jsem vyříznuté otvory pro prst, aby se neporušila zamýšlená křivka lístků. Na střed květiny jsem namodelovala malé výstupky, které neplní jen estetickou funkci, ale zároveň jsou určeny pro odkládání prstýnků. Proděravění střepu jehlou v určitých místech je potřebné pro drátování výrobku po výpalu.

Sušení

Po dokončení modelování následuje sušení výrobku, které musí probíhat velmi pomalu. Sušením se z hlíny vypařuje mechanicky vázaná voda, výrobek se tedy smršťuje. Pokud výrobek neprosychá rovnoměrně, je zde velké riziko vzniku trhlin nebo úplného prasknutí střepu. Jsou části, které schnou rychleji (výstupky, okraje), tudíž musíme jejich schnutí zpomalit. Používám postup, který se mi v průběhu let osvědčil. Před sušením model lehce postříkám vodou a zabalím ho celý do igelitu, tím získá střep rovnoměrnou konzistenci. Po

jednom dni na riziková místa položím navlhčenou látku a v igelitu nechám otvor, aby jím proudil vzduch a výrobek mohl začít prosychat. Když je výrobek v kožovitém stavu, oddělím ho od podložky a rozbalený přesunu na sušící stůl (stůl s otvory), aby vzduch mohl proudit i na jeho spodní část. Po dokonalém proschnutí je připraven objekt k přežahu.

Přežah

Hliněný model získá na trvanlivosti, vystavíme-li ho vysokému žáru, který umožní slinutí hmoty. Tím se střep zpevní a vznikne pálená hlína - keramika. Při prvním výpalu, neboli přežahu, odchází z hlíny chemicky vázaná voda a výrobek získá mechanickou pevnost. Je více způsobů jak hlínu vypálit, já používám elektrickou pokloповou pec u které je proces výpalu velmi dobře regulovatelný (obr. 32). Před vložením do pece ještě lehce zbrousím ostré hrany modelu smirkovým papírem. V tomto případě jsem zároveň potřela střep bílou engobou. Díky tomu po přežahu střep získá bílou barvu a lépe na něm vynikne zatírání barvítka, engobami, oxidy kovů a glazurami.

Barvení a zatírání

Po přežahu se střep zpevní, ale stále zůstává velmi křehký a nasáklý. Nejen z estetických, ale i praktických důvodů se keramika dále barví, glazuje a podruhé vypaluje. K barvení po přežahu používám převážně barvítka, oxidy kovů, engoby, zředěné glazury. V tomto případě jsem nanášela barevné engoby pomocí molitanové houby, tzv. tupováním a vytíráním. Detaily jsem barvila štětcem. Pokud záměrně neexperimentuji, volím barvy dle vzorníku, který byl pálen ve stejné peci v oxidační atmosféře.

Ostrý výpal

Druhý výpal neboli ostrý výpal, se pálí na mnohem vyšší teplotu než přežah. Jak jsem již psala, výše teploty záleží na druhu hlíny a slinovacích teplotách glazur. *„Zvyšováním teploty pálení se v hlíně zmenšují póry, střep je méně průlinčivý, slinuje a posléze taje.“*²⁹ Před otevřením pece pociťuji vždy vzrušení, ale zároveň i nejistotu. Přestože barvy vybírám dle vlastního vzorníku, výsledné zbarvení výrobku se nedá s jistotou určit.

²⁹ RADA, Pravoslav. *Slabikář keramika*. 1. vyd. Praha: Grada Pub., 1997, s. 110

Voskování

Keramické objekty, na které jsem nenanášela glazuru, v závěrečné fázi tvorby voskuji včelím voskem smíchaným s technickým benzínem. Objekt vyjmeme z pece ještě horký a kouskem látky nanášíme včelí vosk, který se vpíjí do střepe. Nanáší se tolik vrstev, dokud se povrch neleskne. Poté necháme keramický objekt zcela vychladnout. Po vychladnutí je povrch matný, pokud chceme docílit lesku, přešetíme malým kartáčkem. Když se na povrchu objeví místa s větším nánosem vosku, rozpustíme je horkovzdušnou pistolí (obr. 34). Voskování je závěrečná fáze při realizaci keramického díla. Voskový film nám krásně vytáhne barevnost střepe, dodá lesk a dílo získá větší odolnost. Plastiku chrání před prachem a povětrnostními vlivy.³⁰

3. 3. 2 RANA – Šperkovnice ryba

Postup při modelování

Způsob práce při vytváření keramické ryby je obdobný jako při tvorbě keramické kytky. Abych docílila vyššího lesku (efekt mokré ryby) místo voskování jsem použila metodu leštění a glazování. Keramické tělo ryby jsem vytvářela stejným postupem jako kytku, tedy válečkováním. Ocas ryby je vymodelován postupným vymačkáváním v ruce a následným přilepením k tělu pomocí šlikru.

Abych mohla do střepe vyřezat otvory na šuplíky, aniž by se hlína zhroutila, nechala jsem hmotu zavadnout. Když byla hlína lehce proschlá, vykrojila jsem okénka. Poté jsem tělo ryby opět vlhčila, aby nepřesychalo a mohla jsem na něm dále pracovat. Šuplíky jsou vyrobeny postupným modelováním z kusu hlíny a následně vydlabány. Mezi tělem a šuplíky je přiměřená vůle. Mantinely uvnitř ryby slouží jako pojistky a zároveň určují dráhu při zasouvání šuplíků. Miska v oku ryby je vytvořena vymačkáváním z hliněné koule a přilepena šlikrem k hliněnému tělu. Pojistka u očního víčka je větší, slouží rovněž jako balast, aby se nepřeklopilo.

Kovový šperk ve tvaru kroužku, který tvoří piercing na ploutvi, je z oceli, která se taví při vyšší teplotě než je maximální použitá teplota při ostrém výpalu, proto mohl být

³⁰ HILDRE, Berit. *Modelování: hlava a výrazy tváře*. s. 95

zakomponován do střepu již při modelování. Při zakomponování šperku do hlíny musíme počítat s tím, že kov nabude po výpalu na velikosti a proto nesmí být zamodelován na těsno.

Leštění

Abych docílila zamýšleného zbarvení, větší plochy hliněného těla jsem před přežahem vyleštila. *„Leštění spočívá v uhlazování hliněného povrchu hladkým nástrojem, dokud se nebude lesknout jako zrcadlo.“*³¹

Tato technika slouží i jako částečné zpevnění hmoty. Nejlepšího lesku dosáhneme leštěním zcela suchých výrobků, které lehce zvlhčíme vodou z rozprašovače nebo nátěrem barvitek. Bohužel u složitějších tvarů je leštění v této fázi výrobku velmi nebezpečné. Suchý hliněný střep je velmi křehký a tlakem leštícího nástroje jej můžeme snadno poškodit. Proto je vhodné komplikovanější tvary leštit již v kožovitém stavu.³² K leštění můžeme použít jakýkoliv nástroj s hladkým povrchem, který nám bude vyhovovat, já používám miskou i rukojeť čajové lžičky (obr. 31). Před leštěním jsem povrch ryby natřela barevnou engobou.

Glazování

Po přežahu jsou neleštěné plochy barveny podobně jako povrch keramické kytky. Barvítka a oxidy jsou nanесeny pomocí molitanové houby a detaily jsou natřeny štětcem. Leštěný povrch se také dá dále barvit. První nátěr, ještě před leštěním a přežahem, jsem natřela světle modrou engobou. Druhý nátěr, už po přežahu, jsem natřela tmavě zelenou engobou a následně stírala, aby místy vynikl spodní nátěr. U natírání vyleštěných ploch musíme postupovat rozvážně. Natíráme po malých úsecích, abychom stihli barvu prsty stírat, neboť zasychá velmi rychle. Pokud nám barva přeschne a nejde již setřít rukou, pomůžeme si nožem a nátěr seškrábeme.

Po natření celé keramické ryby jsem nanесla jako koncovou vrstvu, kvůli jemnému lesku, průsvitnou glazuru. *„Glazury mají, jak vzhled i jméno (Glas - sklo) napovídá, příbuznost se sklem. Jsou to sklovité povlaky keramického střepu, které jej dělají neprosákavý, lépe čistitelný a zároveň jej i zdobí.“*³³

Glazuru nanášíme jen na plochy, které se vzájemně nedotýkají, jinak by došlo k jejich

³¹ SCOTT, Marylin. *Keramika: kompletní ilustrovaná příručka pro začínající i pokročilé*. s. 88

³² SCOTT, Marylin. *Keramika: kompletní ilustrovaná příručka pro začínající i pokročilé*. s. 88

³³ RADA, Pravoslav. *Slabikář keramika*. 1. vyd. Praha: Grada Pub., 1997, s. 62

spečení. Misky jsou glazovány vylitím malého množství glazury na dno, která se krouživými pohyby a štětcem rozprostře po stěnách. Po zakomponování všech šuplíků jsem na celý povrch nanesla glazuru nástřikem. Nástřik se provádí pomocí stříkácí pistole. Nástřik děláme z takové vzdálenosti, abychom byli schopni glazuru nanést na všechna místa rovnoměrně. U komplikovanějších tvarů, jako je tento, bereme v potaz, že se nám glazura dostala otvory ve střepu i na nežádoucí místa. Před pálením výrobku je tedy nutné všechny dotykové plochy zkontrolovat a případně otřít mokrou houbou. Musíme postupovat velmi opatrně, neboť naglazovaný povrch lze snadno znehodnotit otisky prstů. Glazuru necháme zcela zaschnout a nastříkaných ploch se dotýkáme co nejšetrněji.

3. 3. 3 BEATA – Šperkovnice žena

Postup při modelování

Keramickou ženu jsem vytvořila postupným vrstvením kousků hlíny na sebe (obr. 30). Tato metoda pro mě byla v tomto případě nezbytná, jelikož jsem při modelování hlavy nechtěla být omezována neustálým kontrolováním síly střepu. Zprvu jsem vymodelovala hrubý tvar vrstvením větších kusů hlíny a následně jsem nanášela vrchní vrstvu pomocí malých kousků hlíny. Musíme mít na zřeteli, že mezi vrstvenými kousky hlíny nesmí zůstat vzduchové bubliny, které by při výpalu střep poškodily. Hlínu tedy silným tlakem prstů a dřevěného špalíku stmelujeme k sobě.

Aby vymodelovaný tvar mohl plnit účel nástěnné šperkovnice, musela jsem po vytvoření základního tvaru ze zadní části odebrat přebytečnou hmotu a vymodelovat zde otvory potřebné pro její zavěšení. Objekt jsem nechala zaschnout do kožovitého tvaru, aby se překlopením nezhroutil a kovovým očkem nepotřebnou hlínu vydlabala. Při tomto postupu modelování je přes veškerou snahu riziko výskytu vzduchových bublin ve střepu stále vysoké. Abych případným vzduchovým bublinám umožnila při výpalu bezpečný únik z hmoty, celou zadní stěnu modelu jsem poměrně hustě propíchlala jehlami.

Šuplík je vytvořen stejnou technikou jako u keramické ryby, tedy postupným modelováním kusu hlíny a následně vydlabán. Miska vznikla odříznutím vrchní části vymodelovaného prsu a následným vydlabáním kovovým očkem. Odřezek tvoří víčko, na kterém je přimodelovaný zámeček, který slouží zároveň jako zátěž a brání jeho překlopení.

Keramická žena je zdobena několika piercingy, nejen z estetických důvodů, ale zároveň jsou kruhové piercingy určeny pro zavěšování náušnic. Kovové šperky ve tvaru kroužků jsou, stejně jako u ryby, z oceli, proto mohly být zakomponovány do střepu již při modelování.

Následný postup byl obdobný jako u předešlých tvarů. Po přežahu je hlava barvena engobami a malé detaily natřeny glazurou. Následně jsem do pusy vložila skleněné střepy (obr. 33). Po ostrém výpalu je povrch voskován a leštěn.

Sklo

Skleněné střepy po roztavení při ostrém výpalu vytvořily skleněný povlak. Při použití střepů, musíme brát v potaz, že při tavení se sklo rozteče. Proto střepy pokládáme jen na taková místa, která jsou ohraničena hlinou. V opačném případě by v peci sklo vyteklo a došlo by k poškození díla a pravděpodobnému slepení výrobku s policí v peci.

3. 3. 4 Závěrečná úprava šperkovnic

Piercingy, které nebyly páleny s hlinou, jsou ke střepu přilepeny tavnou lepicí pistolí. U keramické hlavy je piercing v obočí vytvořen z drátů a korálků. Drobné keramické detaily jsou natřeny barevnými laky, aby barevně ladily s korálky, které jsou použity na drátu určenému k zavěšování náušnic.

Výroba korálků

Použila jsem korálky dřevěné, skleněné, z umělé hmoty, ale i keramické a Fimo korálky.

- **Keramické korálky** jsem vyrobila válením kousku hlíny v dlaních a následným propíchnutím jehlou. Korálky jsem po přežahu barvila engobami a po ostrém výpalu některé natřela lakem. Glazury jsem na korálky nepoužila, při výpalu by se korálky spekly k sobě.
- **Fimo korálky** jsem vyrobila z polymerové hmoty zvané Fimo (obr. 35), která je k dostání v široké paletě barev a efektů. Je to hmota podobná moduritu. Po krátkém hnětení změkne a stane se lehce poddajnou a tvárnou. Po vymodelování tvaru se hmota musí vytvrdit. Fimo hmota se buď vaří, nebo peče v kuchyňské troubě na 110 °C po dobu 30 minut. Vytvrzený výrobek můžeme dále brousit smirkovým

papírem, leštit anebo lakovat lakem určeným na PVC nebo přímo na Fimo hmotu.³⁴

Drátování

Dráty připevněné ke keramickým tělům šperkovnic nemají jen estetickou funkci, ale i praktické využití. Proto jsem použila takové dráty, které udrží několik párů náušnic najednou, ale jsou zároveň poddajné. Prostrčila jsem je otvory v keramickém střepu a zajistila na vnitřní i vnější stěně přilepeným korálkem tavnou lepicí pistolí. Poté jsem je stočila a navlékala na ně korálky různých barev, druhů a velikostí (obr. 36).

Dráty jsem různě tvarovala a obmotáváním barevnými dekoračními drátky jsem vytvářela různé kruhové tvary, a to nejen z estetických důvodů, ale i kvůli snadnějšímu zavěšování náušnic. Dekorační drátky zároveň tvoří mantinely pro korálky. Díky korálkům a stočením drátů vznikly segmenty vhodné pro zavěšování náušnic, aniž by se různé páry náušnic splétaly do sebe. Dráty ovšem nemají definitivní podobu, můžeme je dle libosti neustále tvarovat.

3. 4 Použité materiály

Annua

Keramická hmota: VY3/800, výrobce H+K Lubná u Rakovníka; bílá engoba: Creaton (barvená keramickými barvítky a oxidy kovů); včelí vosk smíchaný s technickým benzínem 1:1; barevné laky; ocelový drát; měděný drát; dekorační drátky; korálky skleněné, keramické, z umělé hmoty, z Fimo hmoty; lepidlo: tavná tyčinka.

Rana

Keramická hmota: VY3/800; glazura AS51300M krémová matná; bílá engoba: Creaton; barevné laky; ocelový drát; měděný drát; dekorační drátky; mušličky; korálky skleněné, keramické, z umělé hmoty; ocelový kroužek; kovový nýt; rybí šupiny; lepidlo: tavná tyčinka.

Beata

Keramická hmota: VY3/800; glazura AS60603 vlčí mák; glazura krémová matná; glazura černá matná; bílá engoba: Creaton; včelí vosk smíchaný s technickým benzínem 1:1; barevné laky; ocelový drát; měděný drát; dekorační drátky; korálky skleněné, dřevěné,

³⁴ NEMRAVOVÁ, Petra. *Fimo: šperky z polymerové hmoty*.

keramické, z umělé hmoty, z Fimo hmoty; skleněné střepy; ocelové kroužky; kovové nýty; lepidlo: tavná tyčinka.

3. 5 Využití v praxi ZUŠ

Pro využití v praxi ZUŠ můžeme čerpat jak z teoretické, tak z praktické části diplomové práce. Jelikož je piercing mezi mládeží populární, můžeme žákům přednášet nejen o jeho historickém původu a o piercingových špercích, ale zároveň směřovat přednášku jako prevenci před nevhodným „domácím“ aplikováním piercingu a jeho případných následcích. Poté můžeme s žáky vytvářet piercingové šperky (roztahováky, plugy, závěsné náušnice apod.). A to z různých materiálů (z keramické hlíny, z Fimo hmoty, z korálek apod.).

V následujících hodinách můžeme na toto téma navázat vytvářením keramických dóz, které mohou žáci využít jako schránky na ony vlastnoručně vyrobené šperky. Vytváření dóz je proces, který začíná samotným návrhem tvaru. Žák se před realizací objektu musí zamyslet nejen nad vzhledem, ale současně nad tím, aby jím zvolený tvar mohl plnit zamýšlený účel dózy či souboru dóz. Mnou zvolený postup vyžaduje určité žákem osvojené dovednosti a smysl pro detail. Proto bych tvorbu komplikovanějších kombinovaných dóz doporučila studentům druhého stupně za pomoci učitele, který je bude vést při postupu práce a usměrňovat v navrhovaných tvarech. Jednodušší tvary dóz, vyrobené např. z plátů, jsou, po vysvětlení základních principů, vhodné i pro mladší nebo méně zkušené žáky. U jednodušších tvarů dóz mohou žáci rozvinout svou fantazii při výrobě úchytek na víčkách, které mohou mít rozmanité zábavné tvary (oblíbené zvíře, předmět apod.). Velkou motivací pro žáky může být samotná užitečnost a praktičnost konečného výrobku, který nemusí být „jen“ vystaven doma na polici, ale žák si do něj může ukládat buď ony šperky či jiné své „poklady“, nebo ho může využívat celá rodina jako cukřenku, kasičku, ...

Protože „je-li určitá činnost poučná a má-li odezvu, pak podporuje představivost a zvyšuje šanci, že dojde k pokroku. Přístup „proč by ne“ a „udělejme to jinak než ostatní“ vyvolává pocity radosti a spokojenosti, což obvykle vede k odklonu od očekávaného výsledku - ideálnímu podhoubí pro vznik nových nápadů.“³⁵

³⁵ BRAMSTON, Dave. *Design výrobků: hledání inspirace*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2010, s.79

4 ZÁVĚR

Záměrem této diplomové práce bylo vytvoření tří praktických užitečných dóz – skryšší. Jako skryše jsou zvoleny kombinované dózy pro uchovávání převážně piercingových šperků. V teoretické části jsem se proto snažila přiblížit jednu z forem zdobení těla – zdobení piercingem. Poukazuje na historické kořeny piercingu, ale zabývá se převážně současnými piercingovými technikami, šperky apod. A poukazuje i na to, že „současný“ piercing má svá jasně daná pravidla a určitý řád. Již mnoho let vlastním na těle klasický (jehlou provedený) piercing v uších a v nose. Pro lepší pochopení této problematiky jsem si nechala aplikovat mikrodermální piercing a na základě vlastních zkušeností jsem porovnávala dostupné informace z knih, internetu i od profesionálních piercerů.

Druhá, praktická část, kterou považuji za stěžejní, se zabývá tvorbou dóz pro piercingové šperky. Popisuje vznik návrhů a inspirační zdroje. Dále je zde detailně popsán postup výroby keramických těl, komponentů a následné kompletování. Cílem bylo vytvoření šperkovnic, které budou plně funkční a zároveň svým atypickým tvarem budou moci plnit i estetickou funkci. Keramická těla šperkovnic mají jasně daný tvar. Dráty se dají ale dle libosti tvarovat a každý den tyto šperkovnice nejen díky nim mohou měnit vzhled, ale i díky různým druhům a barvám šperků na nich zavěšených.

Díky této diplomové práci jsem obohacena o nová fakta týkající se piercingu. Zároveň jsem se při tvorbě šperkovnic ujistila, že užitková keramika je druh tvorby, která mě naplňuje.

„Jaký je vlastně účel výrobku? Často bývá chápán izolovaně jako určitá fyzická funkce, účel výrobku je však podstatně širší, než tento konkrétní aspekt. Funkčnost je potřeba vnímat v mnoha různých významových rovinách, nikoli pouze ve smyslu základního užití. Výrobky, u nichž je možno kombinovat celou řadu funkcí, mají šanci oslovit širší publikum. Mezi funkce, jež mohou být považovány za součást designu, patří kromě praktických prvků také krása, radost a značka.“³⁶

³⁶ BRAMSTON, Dave. *Design výrobků: hledání inspirace*. 2010, s. 52

5 POUŽITÉ INFORMAČNÍ ZDROJE

5.1 Tištěné zdroje

1. ACERO, Raúl. *Jak udělat keramickou sochu: nápady, náměty, návody*. Vyd. 1. Překlad Eva Poskočilová. Praha: BB art, 2004, 144 s. ISBN 80-734-1209-8.
2. BRAMSTON, Dave. *Design výrobků: hledání inspirace*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2010, 175 s. Základy designu. ISBN 978-80-251-2914-2.
3. ČAPEK, Josef. *Umění přírodních národů*. Vyd. 1. Praha: Československý spisovatel, 1957, 348 s.
4. EBELOVÁ, Kateřina. *Maska v proměnách času a kultur*. Praha: Grada, 2012, 265 s. ISBN 978-802-4724-706.
5. FIKSA, Radek. *Encyklopedie bodyartu*. Vyd. 1. Žďár nad Sázavou: Sowulo Press, 2009, 96 s. ISBN 978-809-0395-749.
6. FIKSA, Radek. *Piercing*. Vyd. 1. Žďár nad Sázavou: Sowulo Press, 2005, 143 s. ISBN 80-903-6180-3.
7. FYSON, Nance. *Nejkrásnější poklady civilizace*. Vyd. 1. Praha: Knižní klub, 1996, 159 s. ISBN 80-717-6383-7.
8. HILDRE, Berit. *Modelování: hlava a výrazy tváře*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2006, 96 s. Výtvarné techniky (Computer Press). ISBN 80-251-1325-6.
9. JIROUŠKOVÁ, Jana. *Černá Afrika*. Praha: Lidové noviny, 2003, 165 s. Dějiny odívání. ISBN 80-710-6367-3.
10. JIROUŠKOVÁ, Jana. *Severní Afrika: Maroko, Alžírsko, Tunisko*. Vyd. 1. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2007, 167 s. Dějiny odívání. ISBN 978-807-1069-140.
11. MATTISON, Steve. *Jak se dělá keramika: podrobný průvodce nástroji, materiály a technikami pro hrnčíře a keramiky*. Vyd. 1. Překlad Lenka Svobodová. Praha: Slovart, c2004, 224 s. ISBN 80-720-9599-4.

12. MILLER, Judith. *Primitivní umění: [podrobný obrazový průvodce]*. Vyd. 1. Praha: Slovart, 2007, 240 s. ISBN 978-80-7209-980-1.
13. MILLER, Judith a John VAINWRIGHT. *Průvodce pro sběratele: šperky*. Vyd. 1. Praha: NOXI, 2004, 255 s. ISBN 80-891-7909-6.
14. NEMRAVOVÁ, Petra. *Fimo: šperky z polymerové hmoty*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2010, 112 s. Výtvarný kurz. ISBN 978-802-4733-128.
15. RADA, Pravoslav. *Slabikář keramika*. Vyd. 1. Praha: Grada Pub., 1997, 160 s. ISBN 80-716-9419-3.
16. SCOTT, Marylin. *Keramika: kompletní ilustrovaná příručka pro začínající i pokročilé*. Praha: Slovart, 2009, 192 s. ISBN 978-80-7391-179-9.
17. THORNE, Russ. *Piercing*. V Praze: Slovart, 2012, 224 s. ISBN 978-80-7391-597-1.
18. WEIß, Gustav. *Keramika: umění z hlíny: kulturní dějiny a keramické techniky*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2007, 255 s. ISBN 978-802-4719-542.

5. 2 Časopisové články

1. HEJÁTKO, Pavel Josefovič. Krátkodobý piercing. *TATTOO ART MAGAZIN – TETOVÁNÍ*. 1/2010, s. 22, ISSN 1213-0672.
2. HEJÁTKO, Pavel Josefovič. Piercing - Materiál a jeho kvalita. *TATTOO ART MAGAZIN – TETOVÁNÍ*. 5/2011, s. 24-25, ISSN 1213-0672.
3. HEJÁTKO, Pavel Josefovič. Piercing - Moderní atavizmus? *TATTOO ART MAGAZIN – TETOVÁNÍ*. 6/2009, s. 22-23, ISSN 1213-0672.
4. HEJÁTKO, Pavel Josefovič. Piercing - Ozvěny minulosti. *TATTOO ART MAGAZIN – TETOVÁNÍ*. 4/2011, s. 24-25, ISSN 1213-0672.

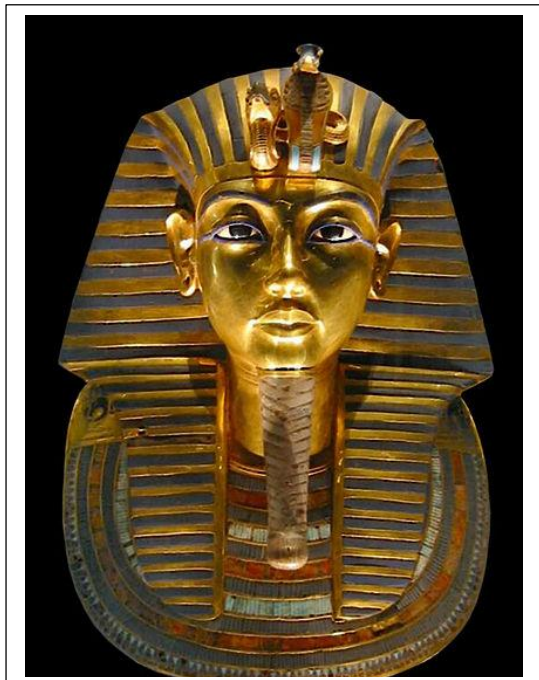
5.3 Elektronické zdroje

1. HELL.cz tetování tattoo piercing studio Praha [online] 2009. *Co musí člověk udělat, aby se mohl stát piercerem/piercerkou?* [cit. 2013-03-18] Dostupné z:
<http://www.hell.cz/piercing/nejcastejsi-dotazy/>
2. BODYART magazín [online] ©2008. *Ocel nebo titan?* [cit. 2013-03-28] Dostupné z:
<http://old.bodyartmag.cz/ocel-nebo-titan-,80.html>
3. MIKRODERMÁLY.cz - vše o mikrodermálních implantátech [online] 2009. *Historie mikrodermálů.* [cit. 2013-03-20] Dostupné z:
<http://www.mikrodermaly.cz/1//historie-mikrodermalu/7/>

6 PŘÍLOHY

I. Obrazová příloha – Teoretická část	45
II. Obrazová příloha – Praktická část	52
III. Elektronické zdroje obrazové přílohy	66

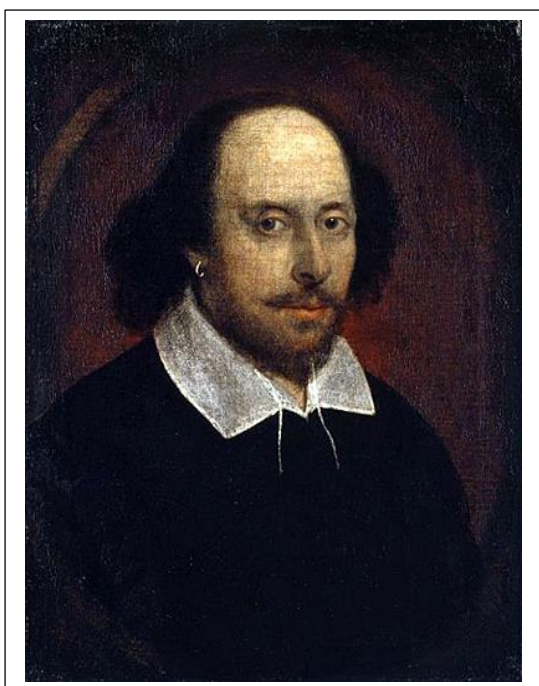
I. Obrazová příloha – Teoretická část

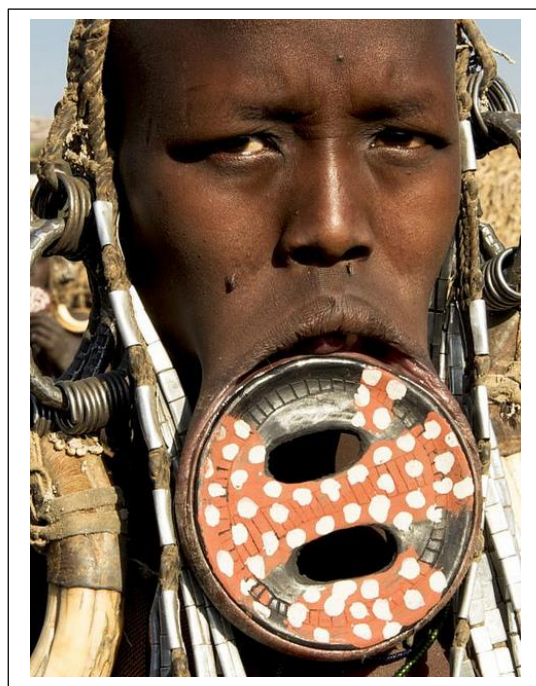
Obr. 01 Tutanchamonova maska

Obr. 02 Mumie Ötzi

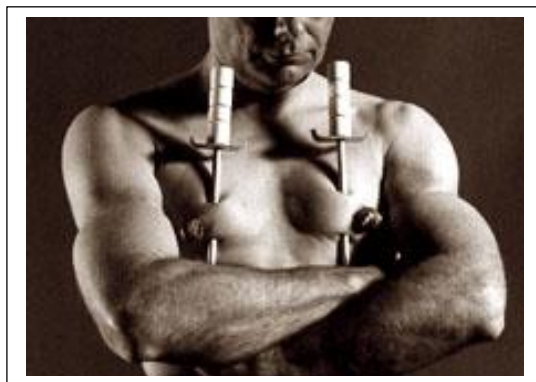
Obr. 03 Portrét Williama Shakespeara

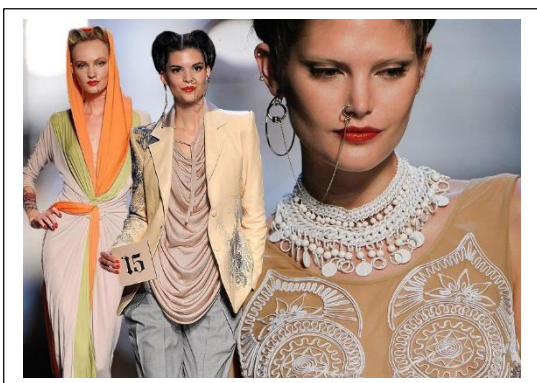
Obr. 04 Žena kmene Mursi

Obr. 05 Punkeři; 70. léta 20. stol.

Obr. 06 Fakír Musafar; 80. léta 20. stol.;
Deep chest piercing

Obr. 07 Modely Jeana-Paula Gaultiera

Obr. 08 Alicia Silverstone v klipu Cryin';
Piercing pupíku

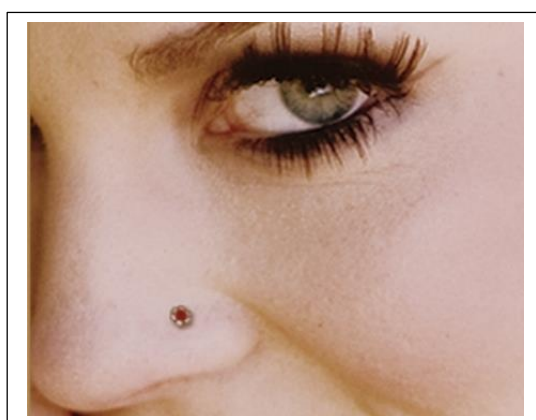
Obr. 09 Šperk: Kroužek;
Eyelid piercing

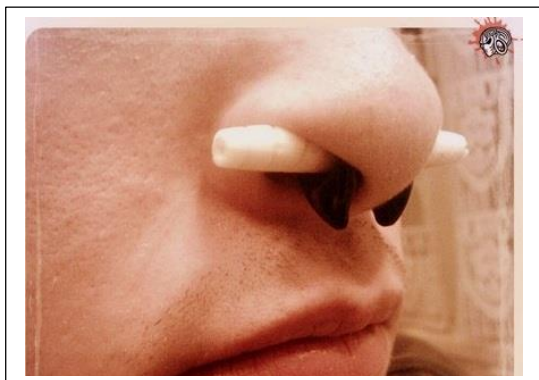
Obr. 10 Šperk: Barbely- činky;
Industriální piercing ucha

Obr. 11 Šperk: Barbela- banánek;
Piercing pupíku- Standard

Obr. 12 Šperk: Nostril;
Piercing chřípí

Obr. 13 Šperk: Septum retainer, Septum spike; Piercing nosní přepážky

Obr. 14 Šperk: Labreta; Medusa piercing

Obr. 15 Šperk: Nipple shield; Piercing bradavky- Standard

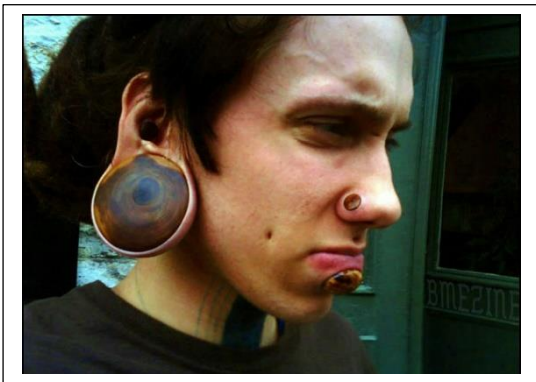
Obr. 16 Šperk: Flesh staples; Pocketing piercing

Obr. 17 Šperk: Mikrodermál;
Mikrodermální piercing - Slza

Obr. 18 Šperk: Transdermál;
Transdermální piercing – Kovové číro

Obr. 19 Šperk: Plug;
Roztahování piercingu

Obr. 20 Šperk: Tunel;
Roztahování piercingu

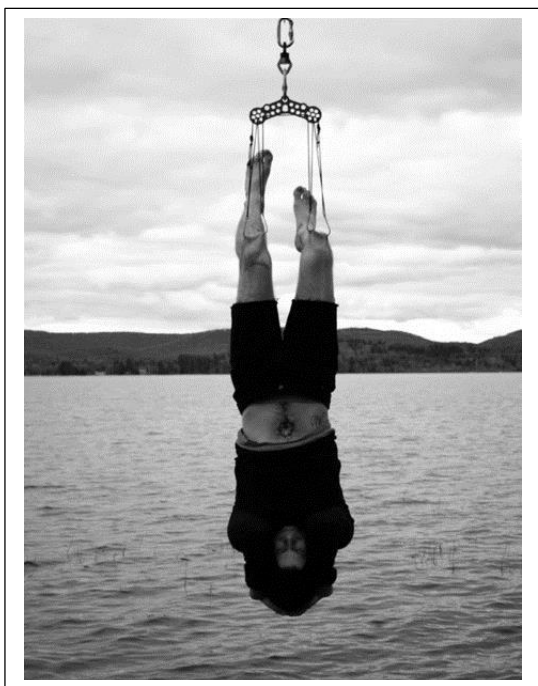
Obr. 21 Šperk: Roztahovák- spirála;
Roztahování piercingu - Postupné

Obr. 22 Podkožní jehly;
Play-piercing

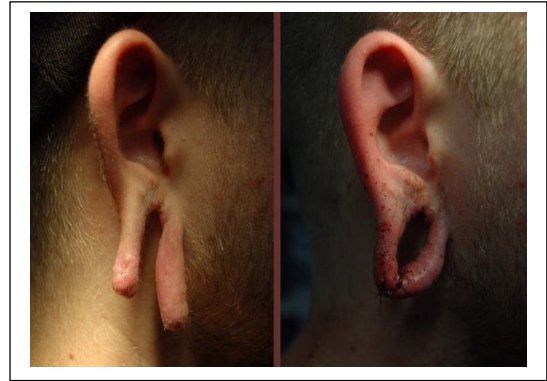
Obr. 23 Šněrovačka;
Play-piercing

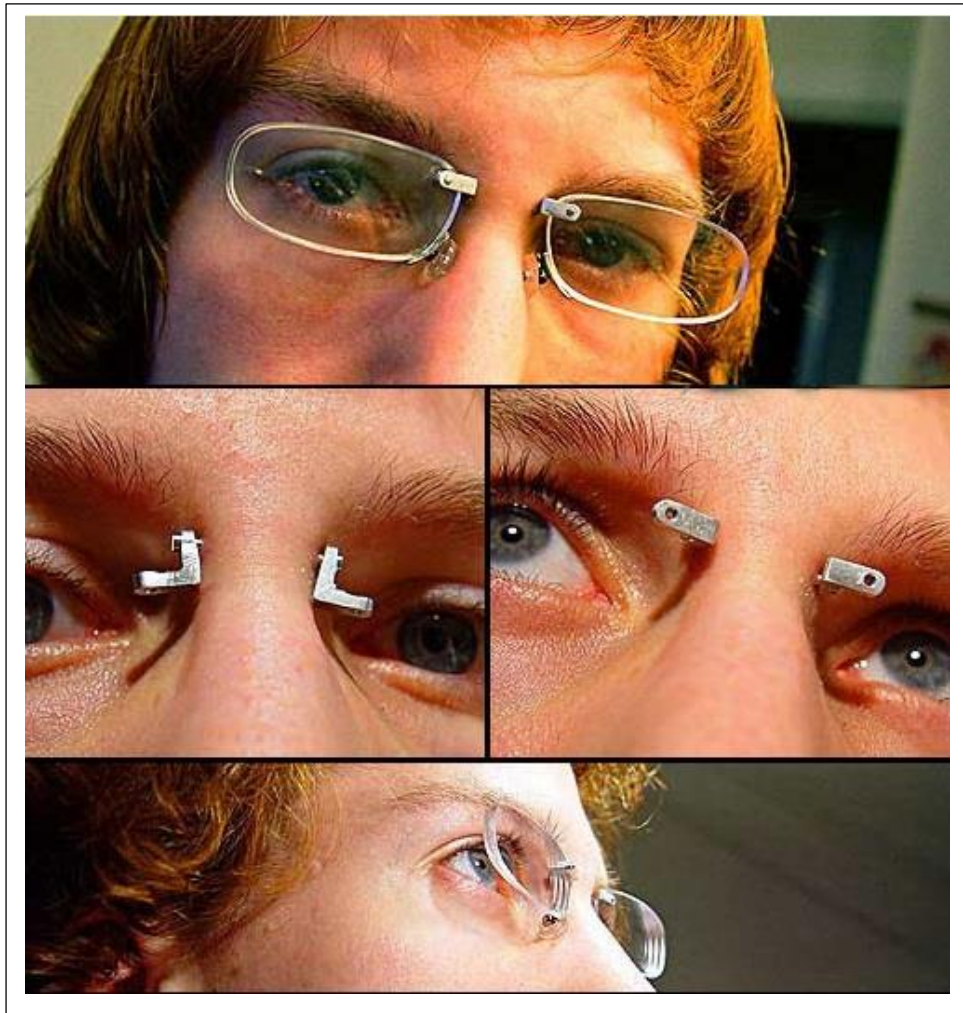
Obr. 24 Zavěšování;
Play-piercing

Obr. 25 Postupné vyrůstání šperku;
Povrchový piercing – Proti obočí

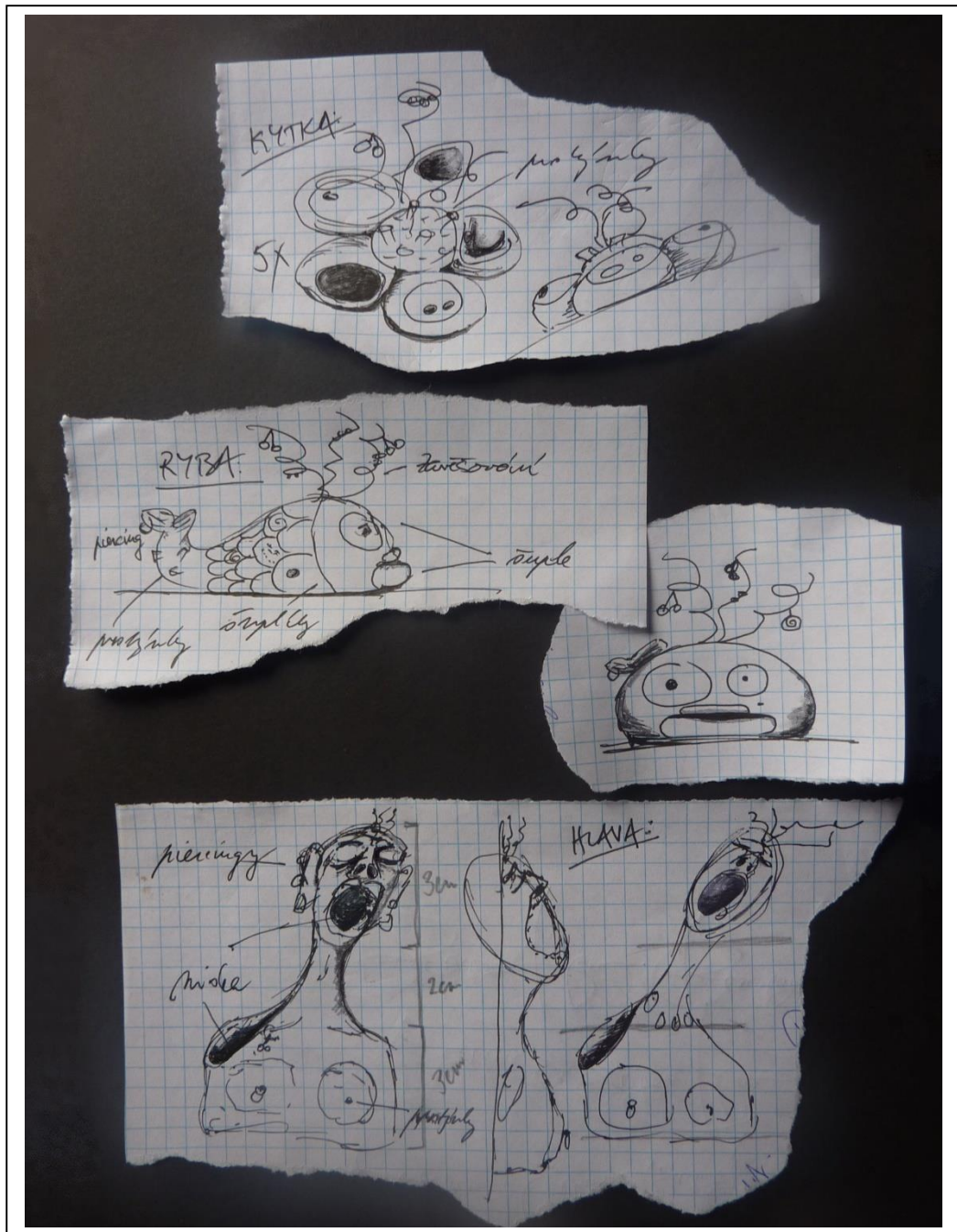

Obr. 26 Přetržení tkáně a následné sešití;
Roztahování piercingu

Obr. 27 Povrchový piercing – Bridge; Atypický šperk slouží jako držák
sklíček

II. Obrazová příloha – Praktická část

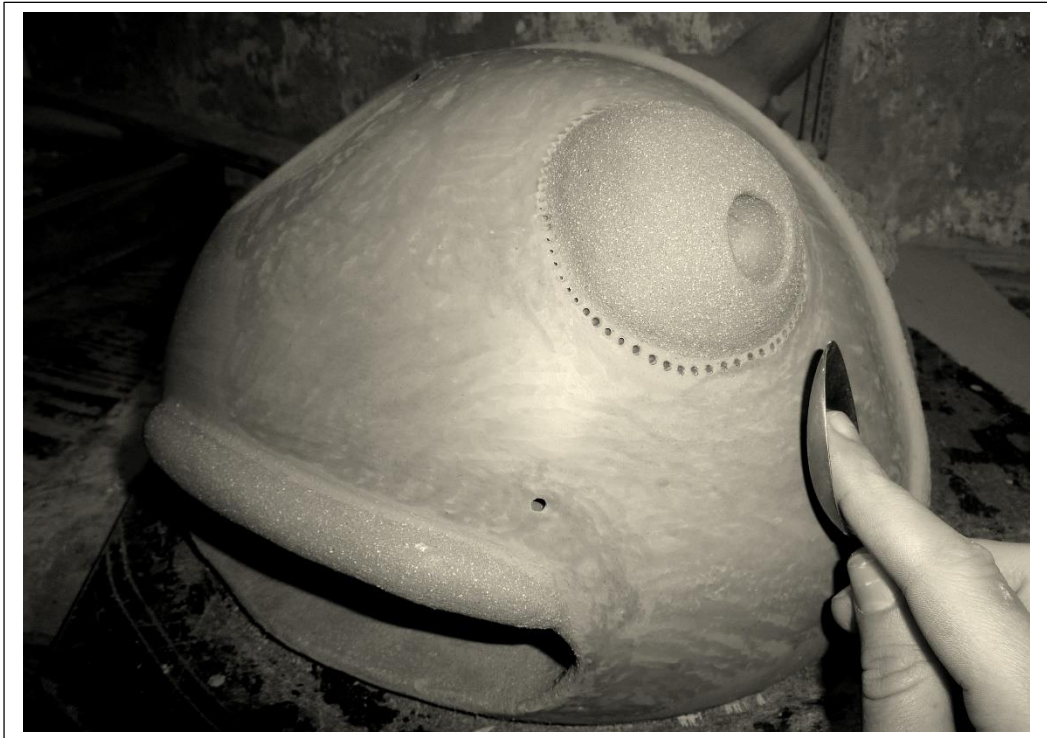
Obr. 28 Skici návrhů šperkovnic

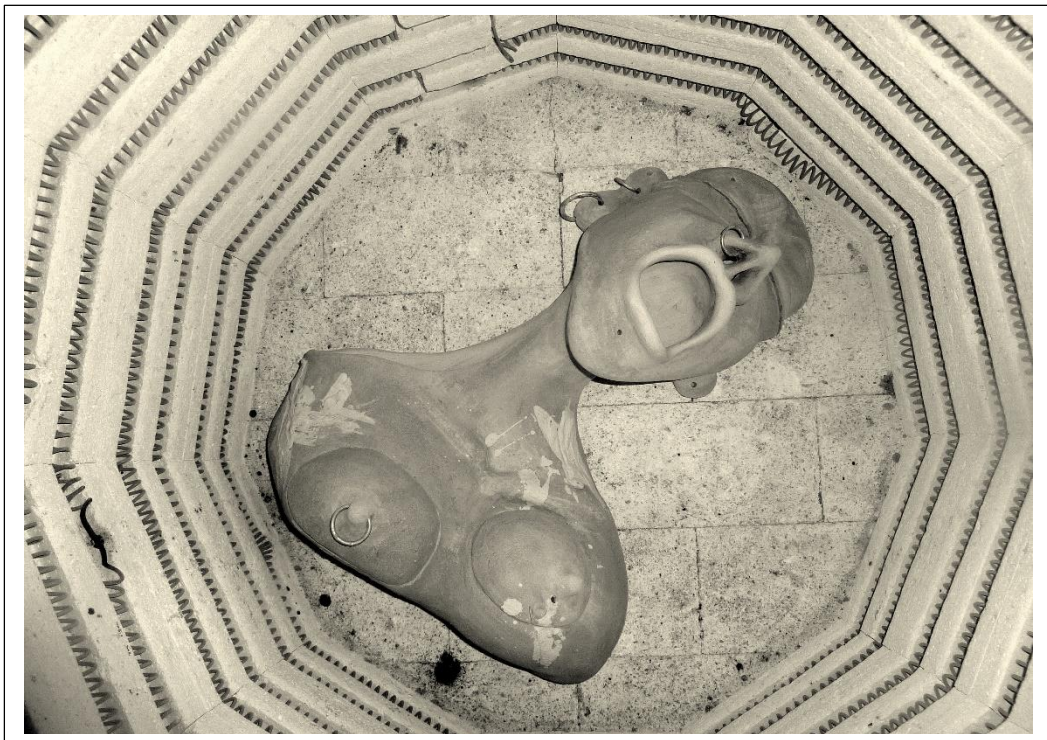
Obr. 29 Vytváření válečkováním

Obr. 30 Modelování postupným nanášením kousků hlíny

Obr. 31 Technika leštění před přežahem

Obr. 32 V peci před přežahem

Obr. 33 Nabarvená hlava se skleněnými střepey před ostrým výpalem

Obr. 34 Technika voskování po ostrém výpalu

Obr. 35 Vytváření korálek z Fimo hmoty

Obr. 36 Drátování a navlékání korálek

Obr. 37 Anua (Šperkavnice květina)

Obr. 38 Annua - detail

Obr. 39 Annua - detail

Obr. 40 Annuia - detail

Obr. 41 Annuia - detail

Obr. 42 Rana (Šperkavnice ryba)

Obr. 43 Rana - detail

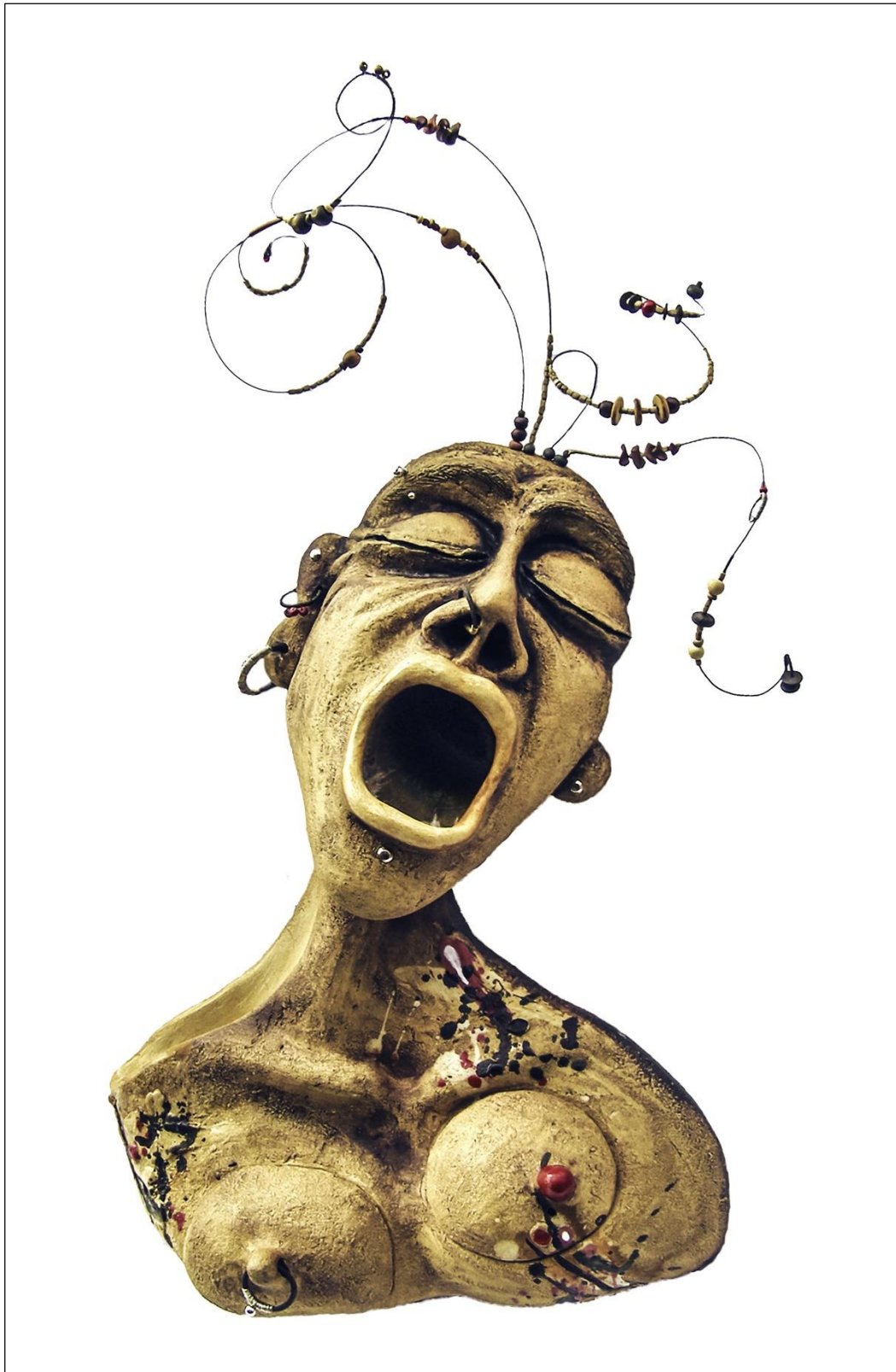
Obr. 44 Rana - detail

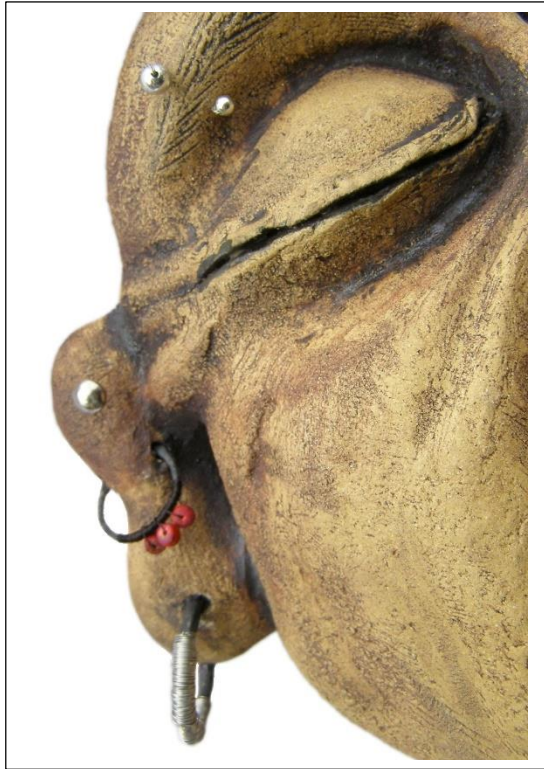
Obr. 45 Rana - detail

Obr. 46 Rana - detail

Obr. 47 Beata (Šperkavnice žena)

Obr. 48 Beata - detail

Obr. 49 Beata - detail

Obr. 50 Beata - detail

Obr. 51 Beata - detail

III. Elektronické zdroje obrazové přílohy

1. ANON. 2eme prix. In: *Le Café-philo de droite* [online]. 2012. Dostupné z: <http://cafephilodedroite.blogspot.cz/2012/10/poursuites-imminentes-par-le-cran.html>
2. ANON. Aerosmith-2. In: *BME Encyclopedia* [online]. 2006. Dostupné z: <http://wiki.bme.com/index.php?title=File:Aerosmith-2.jpg>
3. ANON. Bali shield. In: *BME: Body Modification Ezine* [online]. 2010. Dostupné z: <http://www.bme.com/media/photo/1379068/?cat=pierce/08nipple/shield&page=2>
4. ANON. Bodyhackingkev. In: *BME: Body Modification Ezine* [online]. 2013. Dostupné z: <http://www.bme.com/media/photo/3367170/?cat=pierce/03-ose/big&page=1>
5. ANON. Corset piercings. In: *No soy normal, no!* [online]. 2010. Dostupné z: <http://nosoynormalno.blogspot.cz/2010/08/corset-piercings.html>
6. ANON. Do nosu - Piercing BBN2. In: *Ocelové šperky* [online]. 2013. Dostupné z: <http://www.ocelovesperky.com/category/piercing-z-chirurgicke-oceli/do-nosu/18>
7. ANON. Eye piercing. In: *Slightlywarped.com's Curiosities* [online]. 2013. Dostupné z: http://www.slightlywarped.com/crapfactory/curiosities/2010/eye_piercing.htm
8. ANON. Eye piercing photos. In: *Free funny pictures* [online]. 2009. Dostupné z: <http://www.funnythreat.com/photo/body-piercing.htm>
9. ANON. Fakir comes out at International Tattoo Convention, 1979. In: *Fakir.org* [online]. 2013. Dostupné z: <http://www.fakir.org/aboutfakir/index.html>
10. ANON. Female navel with piercing. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. Wikimedia Foundation, 2011. Dostupné z: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Female_navel_with_piercing.jpg

11. ANON. Fimo report. In: *(o) TUNNELS.CZ (o)* [online]. 2009. Dostupné z: <http://www.tunnels.cz/?pos=clanky&clanek=21>
12. ANON. Flesh staples. In: *BME: Body Modification Ezine* [online]. 2010. Dostupné z: <http://www.bme.com/media/photo/1379899/?cat=pierce/pocket/staple&page=2>
13. ANON. He's Got Wood! In: *BME: Tattoo, Piercing and Body Modification News* [online]. 2008. Dostupné z: <http://news.bme.com/page/25/?s=stretch>
14. ANON. Is my surface piercing rejecting? In: *Bodymod forums* [online]. 2013. Dostupné z: <http://bodypiercingtattooingandbodymodification.yuku.com/topic/10151/Re-Is-my-surface-piercing-rejecting?page=-1>
15. ANON. Jean Paul Gaultier Womenswear. In: *Fashion & Lifestyle* [online]. 2011. Dostupné z: <http://zoccoa.blogspot.cz/2011/11/piercingjean-paul-gaultier-spring-2012.html>
16. ANON. Knee suspension. In: *Tumblr* [online]. 2013. Dostupné z: <http://www.tumblr.com/tagged/knee%20suspension>
17. ANON. Microdermal piercing. In: *Tumblr* [online]. 2013. Dostupné z: http://www.tumblr.com/tagged/eye%20piercing?language=fr_FR
18. ANON. Multi-industrial. In: *BME: Body Modification Ezine* [online]. 2013. Dostupné z: <http://www.bme.com/media/photo/3389097/?cat=pierce/01-ear/ind&page=1>
19. ANON. Ötzi. In: *Quigley's Cabinet* [online]. 2013. Dostupné z: <http://quigleyscabinet.blogspot.cz/2011/03/otzi.html>
20. ANON. Piercing Labio Medusa. In: *Pelauts Jobs Vacancy* [online]. 2013. Dostupné z: <http://www.pelauts.com/piercing/piercing-labio-medusa.html>
21. ANON. Play piercings. In: *Tumblr* [online]. 2011. Dostupné z: <http://www.tumblr.com/tagged/play%20piercings>

22. ANON. Punk Girls And Beauty. In: *ModelMayhem* [online]. 2008. Dostupné z:
http://www.modelmayhem.com/po.php?thread_id=313018
23. ANON. Roztržené uši v mrazech. In: *PainART* [online]. 2012. Dostupné z:
<http://www.painart.cz/33/roztazene-usi-v-mrazech/clanek/>
24. ANON. Samppa Von Cyborg. In: *Bizarre Magazine UK* [online]. 2013. Dostupné z:
http://www.bizarremag.com/front_website/gallery.php?id=17676
25. ANON. The_holeyone. In: *BME: Body Modification Ezine* [online]. 2013. Dostupné z:
<http://www.bme.com/media/photo/3387320/?cat=pierce/01-ear/lgcart&page=1>
26. ANON. Tutanchamun Maske. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online].
Wikimedia Foundation, 2002. Dostupné z:
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Tutanchamun_Maske.jpg
27. ANON. William Shakespeare Chandos Portrait. In: *Wikipedia: the free encyclopedia*
[online]. Wikimedia Foundation, 2008. Dostupné z:
http://commons.wikimedia.org/wiki/File:William_Shakespeare_Chandos_Portrait.jpg